БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Үдын горкомой орган.

№ 240 (8147) | 1956 оной октябриин 11, четверг | Сэн 20 мүнгэн

Гүрэнтээ бүримүһэн тоосохо

Республикын колхозуудта ...н совхозуудта ургаса ху...гаяа, гүрэндэ таряа ту...гаяа, үрэһэ хаалгаяа сүм ...гэхэ эгээн харюусалгатай ...рнхэй.

Түнхэнэй аймагай эрэгтэй, ...тэй колхознигууд, механи...рнууд, хүдөө ажахын мэр...лтэд, партийна болон со...скэ хүдэлмэрилэгшэд Эхэ ...доо түсэбһөө гадуур 150 ...ган пүүд таряа, 60 мянган ...д хартаабха тушааха гэһэн ...гаа эдэ үдэрнүүдтэ нэрэтэй ...тэйгөөр дүүргэжэ, респуб...кынгаа ажалшадые баясуул... Түнхэнэйхид энээгээрээ һа...гаа амарангүй Эхэ орондоо ...е 60 мянган пүүд ороохо ...аахабди гэһэн шэнэ уялга ...д, унаһан малгайгаа абан...үсэд шангаар ажаллажа ...на. Эдэ үдэрнүүдтэ аймагай ...хозууд таряа хуряалгаяа, ...э хаалгаяа сүм дүүргээ.

Түнхэнэй аймагай ажалшад ...э ехэ амжалта бэлэхэнээр ...лаа бэшэ. Энэ жэлэй сагай ...рилай хэды бэрхэшээлтэй ...башье, тэндэхи хүтэл...лэгшэд тэдэнии гатал...шадаа. Хуряалгын түрүү...и үдэрнүүдтэ амяарлан ху...гые тоохогүй, тарянайн...хүсэд эдеэшэхые хүлеэхэ ...н һанал бодол, һэдэлгэнүүд ...агай олонхи колхозуудта ...гаа бшуу. Мүн гүрэндэ та... тушаалгын үедэ «ороохон ...тэй, таряагаа комбайнһаа ...э үрдинэгүйбди, бэлэдхэ... пункт холо» гэхэ мэтэ шал...ган бариһан хүнүүд тэндэ ...н байгаа ха юм.

Теэд Түнхэнэй аймагай пар...йна организациин, аймa... партийна комитедэй ...а габьяань юуб гэхэ... эдэ бүхы гээгдэнги һа... бодолтой, гэдэргэ татадаг ...имтануудтай эрид шангаар ...сажэ, саг соонь усадхажа ...даһан байха юм. Амяарлан ...яалгын булюу һайн байһые ...хозуудай, МТС-үүдэй хү...лбэрилэгшэдтэ, аймагай пар...йна, советскэ эдэбхитэдтэ ...гуулха, тэрэнии ёһо тэдын ...ее бэшэ, харин хуряалгын ... арга болгон хаа хаанагүй ...ргэлэхэ тушаа партиин ай... ехэхэн оролдолго гаргаа. ...рэндэ таряа тушаалгые эрид ...ардахахын түлөө тарянай ...туд дээрэхи хүдэлмэрие ...рэн сүүдхэ соо ябуулха, ...ряа бэлэдхэлэй саг зуурын ...нктнуудые нээхэ, колхозуу... болон МТС-үүдэй, мүн бэ... тээһээ ерэһэн автомашина...удые һаадгүйгөөр ябуулха ...шаа эмхидхэлэй хүдэлмэри ...ала ехээр хэгдээ. Энээнии ...шье арсахагүй.

Энэ аймагай ажалшадай ...лтаалта жэшээнүүдынь юу ...руулнаб гэхэдэ, эдэнэр ган... социалистическэ мүры...ндэ илажа гараа бэшэ, ха... Эхэ оронойнгоо урда тэ...рэй үнэн сэхэ байһанаа, ...етскэ гүрэнэйнгөө саашадаа ...баран мандалгада бүхы хү..., арга боломжоёо элсүүлхэ ...һанаа үшөө дахин гэршэл...

Түнхэнэйхидэй жэшээгээр ...байкальскын, Кабанскын ...магуудай колхозууд таряа ту...алгаараа гүрэнтээ үнэн сэ...эр тоосожо дүүргээд, түсэб...е гадуур таряа худалдаха ...эн уялга абаад, эршэмтэй...р ажаллажа байнхай.

Гэбэшье, зарим аймагууд та... хуряалгаяа болошогүйгөөр удааруулжа, гүрэндэ таряа тушааха, худалдаха түсэбөө харюусалгагүйгөөр дүүргэжэ байна. Жэшээнь, Зэдын аймагые абаад үзэе. Эндэхи колхозуудай, Боргойн совхозой ехэнхи полинууд дээрэ һайн ургаса гаранхай. Теэд энэ баян ургасаяа саг соонь хуряажа абангүй, ехэхэн гээлтэдэ оруулжа байна. Зарим комбайнуудынь мүнөө хүрэтэр һүниндөө хүдэлнэгүй, тарянай тогууд дээрэхи ажалай муугаар эмхидхэгдэһэн хада тэндэ хэдэн мянган центнер ороохон сугларжа, гүрэндэ тушаагдангүй хэбтэжэ байха юм. Зарим колхозуудынь гүрэнтээ һайса тоосоогүй байгаад, ажалта үдэрнүүдтэ таряагаа хубаажа, энэ тэрэ хэрэгтэ гаргашалжа захалһан байна. Боргойн совхоз энэ жэлдэ мүн лэ бэлэдхэл муутайгаар хуряалгадаа орожо, тэрэнние угаа ехэ гээлтэтэйгээр, аали нобшоор үнгэргэжэ байнхай. Гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө совхозойхид тэсэшэгүй муугаар дүүргэжэ байна.

Эдэ бүгэдэ юун дээрэһээ болооб гэхэдэ, партиин Зэдын айком, тэрэнэй нэгэдэхи секретарь нүхэр Желтый колхозуудай, МТС-үүдэй болон совхозой зарим хүтэлбэрилэгшэдэй ургаса хуряалгада хайша хэрэгээр хандажа, гүрэндэ таряа тушаалгые гэдэргэнь татажа байһые хаража байгаад, тэдэнэртэ ямаршье хэмжээ абаагүй, тэдэнэрэй харюусалгагүй ажалтай эбсэшоод байгаа. Энээнэйнь түлөө КПСС-эй областной комитет партиин Зэдын айкомой секретарь нүхэр Желтый, Боргойн совхозой директор нүхэр Мельниковтэ шанга зэмэ тохоод, ойрын үдэрнүүдтэ эрид хубилалта хэжэ, гүрэндэ таряа тушааха, худалдаха түсэбөө дүүргэхэ хэрэгтэ онсо харюусалгатай байһыень һануулба.

Тиин гансахан Боргойн совхоз бэшэ, мүн Яруунын совхозой хүтэлбэрилэгшэд совхозуудай министерствын түлөөлэгшэ нүхэр Мункоевой зүбшөөлтэйгөөр гүрэндэ таряа тушаалгые али болохоор гэдэргэнь татажа, элдэб фондонуудта таряа хаажа, газаа тээшэнь худалдаһан байха юм. Иимэ харюусалгагүй, эдэбхигүй ажалайн түлөө КПСС-эй обкомой зүгһөө нүхэр Мункоевто зэмэ тохогдобо.

Гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө дүүргэхэ аргатай байгаад, Мухаршэбэрэй, Бичурын аймагай колхозууд энэ ажалаа мүн лэ ааляар ябуулжа байна. Эдэ болон бусад аймагай хүтэлбэрилэгшэд зэдынхидэй байдалһаа тобшолол хэжэ, түнхэнэйхидһээ жэшээ абажа, эдэ үдэрнүүдтэ гүрэнтээ үнэн сэхээр тоосохо зэргэтэй.

Партиин айкомууд болон аймгүйсэдкомууд гүрэнтээ таряа, хартаабха болон хүдөө ажахын бусад продуктнуудаар саг соогоо тоосохын тула колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ шанга эрилтэ табижа, харюусалгыень улам бүри дээшэлүүлхэ уялгатай. Энэ жэлдэ манай республикын ажалшад гүрэнтээ хүдөө ажахын бүхы продуктнуудаар сүм тоосохо гүйсэд арга боломжотой.

Колхозуудай болон совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэд! Хүдөө ажахын продуктнуудые гүрэндэ тушааха түсэбөө бүримүһэн дүүргэжэ, Октябрьска революциин 39-дэхи сөйе шэнэ амжалтаар угтая!

Казань. Городой центртэ, Сүлөөрэлгын талмай дээрэ оперо ба баледэй театрын шэнэ байшан баригдаа. Татарска поэт-патриот, Советскэ Союзай герой Муса Джалилиин нэрэмжэтэ шэнэ театр Н. Жигановай «Алтын чеч» гэжэ оперо табилгаар сезоноо нээбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: оперо ба баледэй театрын шэнэ байшан.

ТАСС-эй фотохронико.

КПСС-эй Тюменскэ обкомдо, облгүйсэдкомдо

Гүрэндэ 38,5 миллион пүүд ороохо таряа тушааха ба худалдаха гэжэ абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэһэнтэйнь дашарамдуулан КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Министрнүүдэй Совет Тюменскэ областиин эрэгтэй, эмэгтэй колхознигуудые, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэришэдые, партийна болон советскэ хүдэлмэрилэгшэдые, бүхы ажалшадые амаршалаад, ороохо таряа, хартаабха, овощь, мяха, һү болон хүдөө ажахын бусад продуктнуудые ехээр абадаг болохо тушаа КПСС-эй XX съездын табиһан зорилгонуудые бэелүүлхэ талаар тэдэнэр саашадаа бүри ехэ эршэ зоригтойгоор, оролдосотойгоор ажаллаха бэзэ гэжэ найдажа байһанаа мэдүүлнэ.

КПСС-эй Центральна Комитет ССР Союзай Министрнүүдэй Совет

КПСС-эй Челябинска обкомдо, облгүйсэдкомдо

Челябинска областиин колхозууд болон совхозууд шэнэ ба боро газар элдүүрилэн ашаглаха талаар ехэ хүдэлмэри хэһэн, тарилгын талмайе нилээд үргэдхэһэн, ороохото культурануудай һайн ургаса ургуулһанай ашаар энэ жэлдэ гүрэндэ 90 миллион пүүд ороохо таряа тушааһан ба худалдаһан байна гэжэ КПСС-эй Центральна Комитет, ССР Союзай Министрнүүдэй Совет һайшаан тэмдэглэнэ.

Ороной промышленна тон томо центр—Урда Урал мүнөө товарна ороохо таряа ехээр абадаг хүдөө ажахын томо район болоо.

Амжалта түйлаһантайнь дашарамдуулан КПСС-эй Центральна Комитет, ССР Союзай Министрнүүдэй Совет Челябинска областиин эрэгтэй, эмэгтэй колхознигуудые, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдые, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые, городууд болон промышленна предприятинуудай хүдэлмэришэд ба албахаагшадые, партийна болон советскэ хүдэлмэрилэгшэдые амаршалаад, ороохо таряа, хартаабха, овощь, һү, мяха ба хүдөө ажахын бусад продуктнуудые ехээр абадаг болохын тулада тэдэнэр саашадаа бүри оролдосотойгоор хүдэлмэрилхэ байха гэжэ найдажа байһанаа мэдүүлнэ.

КПСС-эй Центральна Комитет ССР Союзай Министрнүүдэй Совет

КПСС-эй Куйбышевска обкомдо, облгүйсэдкомдо

Гүрэндэ 47 миллион пүүд ороохо таряа тушааха ба худалдаха уялгаяа дүүргэһэнтэйнь дашарамдуулан КПСС-эй Центральна Комитет, ССР Союзай Министрнүүдэй Совет Куйбышевска областиин эрэгтэй, эмэгтэй колхознигуудые, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдые, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые, городууд болон промышленна предприятинуудай хүдэлмэришэд болон албахаагшадые, партийна болон советскэ хүдэлмэрилэгшэдые амаршална.

Ороохо таряа абалгые ба бэлэдхэлгые ехэдхэхэ хэрэгтэ областиин ажалшадай түйлаһан амжалтые тэмдэглэхэ зуураа, КПСС-эй Центральна Комитет, ССР Союзай Министрнүүдэй Совет хүдөө ажахые саашадань бүхы талаарнь хүгжөөхын тулада тэдэнэр улам ехэ оролдосотойгоор, һуларшагүй эршэ зоригтойгоор ажаллажа, эдеэ хоолой зүйлнүүдые ба хүдөө ажахын түүхэй эдүүдые элбэг ехэ болгохын түлөө бүгэдэарадай тэмсэлдэ нэрэ түрэдөө хүрэмэ туһа нэмэри оруулха байха гэжэ найдана.

КПСС-эй Центральна Комитет ССР Союзай Министрнүүдэй Совет

КПСС-эй Ростовско обкомдо, облгүйсэдкомдо

Гүрэндэ 65 миллион пүүд ороохо таряа тушааха ба худалдаха уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэһэнтэйнь дашарамдуулан КПСС-эй Центральна Комитет, ССР Союзай Министрнүүдэй Совет Ростовско областиин эрэгтэй, эмэгтэй колхознигуудые, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэришэдые, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые, партийна болон советскэ хүдэлмэрилэгшэдые, бүхы ажалшадые амаршална.

Ороохо таряа ехээр абадаг болохо талаар Ростовско областиин колхозууд, МТС-үүд болон совхозуудай түйлаһан амжалтые КПСС-эй Центральна Комитет, ССР Союзай Министрнүүдэй Совет һайшаан тэмдэглээд, областиин хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд ороохо тарянай ажахые үргэдхэхэтээ хамта областиин таатай һайн эрхэ байдалые ашаглан, малажалай продуктнуудые, илангаяа эрхим һайн нарин ноохо ехээр абахын тулада оролдосотойгоор хүдэлмэрилхэ, сад тарилгые, виноград тарилгые бүхы хэмжээгээр хүгжөөхын тулада оролдолго гаргаха, хүдөө ажахын бүхы һалбаринуудые хүгжөөлгэдэ бүри ехэ амжалта түйлаха байха гэжэ найдажа байһанаа мэдүүлнэ.

КПСС-эй Центральна Комитет ССР Союзай Министрнүүдэй Совет

Үрэһэ хүрэнгэеэ хааба

Хориин аймагай Үдын МТС-эй харьяата «Пламя» колхоз (түрүүлэгшэнь А. Мишарин, агроном В. Сиротина) таряа хуряалга, гүрэндэ тушаалгаяа нэгэн доро дүүргээд, үрэһэ хүрэнгэеэ хаажа эхилээ һэн.

Колхозой гэшүүд энэ шухала хэрэгтэ үнэн зүрхэнһөөн хандажа, эршэмтэйгээр ажаллаһанай ашаар октябриин 5-да аймаг соогоо эгээн түрүүн эрхим шанартай ороохото культурын үрэһэ хамтадаа 1640 центнер хааба. Мүн 250 центнер хартаабхын үрэһэн хаагдаба.

«Победа» колхоз (түрүүлэгшэнь Ю. Андреев) ороохото культурынгаа үрэһэнэйнь 80, хартаабхынгаа 87 процентые хаагаад байна.

П. Мишинский.

Тарянь ток дээрээ гутажа байна

Октябрь һарын эхин... Энэ үедэ Баргажанай аймагай XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой тарянай, огородой полинууд дээрэ хуряалгын хүдэлмэри үни дүүрэһэн байха ёһотой аад, харин түлэг дундаа байһан шэнгеэр үзэгдэнэ. Таряа хуряалга эндэ һара хахадай турша соо ябуулагдажа байбашье һаа, полинууд дээрэ дүүргэгдээгүй хүдэлмэри үшөөл ехэ. Тодорхойлон хэлэбэл, октябриин 5-най мэдээгээр 300 гектар шахуу ороохото культура хуряагдаагүй, намарай һалхинда сохюулжа, ехэ гээгдэлдэ орожо байна.

Мүнөө жэлдэ энэ колхозой тарянай ургаса яһала һайн, гектар бүриһөө дунда зэргээр 10 центнер болоно. Мүн малай бүдүүн тэжээл болохо солоомо 20 гаран мянган центнер суглуулагдаха байна.

Үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ түсэбэй оройдоо хахадыень дүүргэһэн энэ колхоздо солоомонь хэды ехэ нэмэри тэжээл гээшэб. Теэд энэнь поли дээрээ хэбтэжэ байһаар. Таряа хуряалгын эхилһэнһээ хойшо 1300 гектарай 100-гаадайнь солоомо суглуулагдажа һурилэгдэбэ. Эндэ 4 мянгаад центнер ороохон ток дээрэнь сугларанхай. Энээнэй ехэнхинь сэбэрлэгдэнтүйгөөр үнинэй хэбтэнэ. Мүн эндэнь хуурай, сэбэр ороохон яһала ехэ. Гэбэшье, гүрэндэ ороохо тушааха, үрэһэ хааха хүдэлмэри тон хангалтагүйгөөр ябуулагдана.

Тус колхоз 2500 центнер таряа тушааха түсэбэйнгөө мянган центнерынь гүрэндэ тушаагаа. 1500-гаад центнер үрэһэ хааха байгаад, оройдоо 500 центнер хаагаад байна. Мүн ток дээрэ тарянай һүүл ехээр сугларшоод, обоотой зандаа халажа, гутажа байна.

Овощь болон тэжээлэй культуранууд бултадаа малтагдаагүй. Эндэ хартаабха, овощь хадагалха байра дуташоод, заримань газаа хээрэ хаягдаад хүлдэжэ байна. Огородой полинууд хартаабха, овощиин эшэ набшаар хушагданхай харагдана. Тэдэнние суглуулжа силос болгожо дараа һаа, хэды һайн тэжээл бэлэдхэхэ байгааб. Теэд энэ хүдэлмэри оройдоошье эмхидхэгдэнэгүй. Эндэ ажалай эмхидхэл тон һула байна. Үглөөнэй 10 час багта тус колхозой правлениин газаашье, досоошье 25—30 хүн сугларaад байхань харагдадаг, мүн 3—4 автомашинашье байдаг. Эдэ сугларагшадай олонхинь халуун хүдэлмэриин үедэ гурил, хартаабха, һамар, жэмэс абаад аймагай центр ошожо наймаа хэхэеэ машина хүлеэжэ байдаг байна. Колхозой зарим гэшүүд нииты ажалда хайша хэрэгээр хандана. Өөһэдынгөө хубиин ажалые хараад һуудаг заншалтай дээрэһээ халуун хүдэлмэриин үедэ хонжоо наймаа хэжэ ябадаг.

Мүн таряа сэбэрлэлгэ ба тушаалга дээрэ машина техникэ хүсэдөөр ашаглагданагүй. Колхозой центрын дэргэдэ байһан хоёр зернопультын нэгэниинь хүдэлнэ. ВИСХОМ сушилка бүхэли үдэр соо нэгэтэшье хүдэлгэгдээгүй. Мүн комбайнууд болон автомашинануудшье бүтээсэ багатайгаар хүдэлнэ.

Гадна, бригадануудай гэшүүдэй ажалай бүтээсэ тон бага. Олонхинь үдэрэйнтөө нормо дүүргэнэгүй. Социалистическэ мүрысөөн ёһо тэдыгээр эмхидхэгдэнхэй.

Эдэ бүхы дутагдалнуудай гол шалтагаануудай нэгэниинь хадаа ниитэ-политическэ хүдэлмэри һулаар ябуулагдана. Тус партийна организацида 20-ёод коммунист бии. Теэд тэдэнэй олонхинь түрүү үүргэеэ дүүргэнэгүй.

Колхоздо агитколлектив, лекторнүүдэй нэтэдэл бии аад, юушье хэдэггүй. Гадна, ханын һонин, «Дайшалхы хуудаһанууд» гаргагданагүй. Энэ парторганизациин секретаряар һунгагдаһан нүхэр Меньшиков колхозойнгоо ажахые хүгжөөлгэдэ хам оролсожо, коммунистнуудай эдэбхиие дээшэлүүлхын тулада үүсхэл оролдолго гарганагүй.

Ажалай эмхидхэлэй муу ба ниитэ-политическэ хүдэлмэриин һулаар табигдаһан дээрэһээ хүдөө ажахын шухала хүдэлмэринүүд ехээр нобшоржо байна. Энээн тушаа партиин Баргажанай айком юу бодожо байна гээшэб?

О. Раднаев, манай корреспондент.

Машина техникээ үдэр һүнигүй хүдэлгэнэгүй

— Энэ жэлдэ тарянай ургаса хэзээ хэзээнэйхиһээ һайн. Манай бригадада 180 гектар шэниисэ хадагдаад, суглуулагдангүй валдаа хэбтэнэ. 170 гектар овёс айража байна,— гэжэ Кяхтын МТС-эй харьяата Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хоёрдохи комплексно бригадын бригадир Т. Осеев гомдоно. Юуб гэхэдэ, Кяхтын МТС-эй нэгэшье механизм энэ бригадын поли дээрэ хүдэлнэгүй. Лафетнэ жаткын машинист нүхэр Мункуев ондоо бригадада эльгээгдэнхэй.

Таряа хуряалга юундэ иигэжэ унжагайрнаб гэхэдэ, МТС-эй, колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд тарян үшөөл ногоон гэһэн шалтаг урдаа барьяад, лафетнэ жаткануудые саг соонь табяагүй. Лафетнэ жаткануудта саг үргэлжын машинистнууд мүн табигдаагүй. Жэшээлхэдэ, нүхэр Мункуев зарим үдэртэ машинистаар, заримдаа комбайнераар хүдэлнэ. Иигэжэ һэлгэжэ байхада амяарлан хуряалга яагаад урагшаа ябаха гээшэб?

МТС-эй механизмууд үдэр бүри шахуу эбдэржэ өөдтэй юумэ хэнэгүй. Комбайнёрнууд Д. Гунтупов, Н. Жильцов 43-73 гектар тус тустаа хуряагаа. Жэшээлхэдэ, Гунтуповай комбайн октябриин 2-то нэгэшье тойронгүй эбдэрээд, бүхэли үдэртөө полевой станай газаа байба. Октябриин хоёрой мэдээгээр энэ бригадын 884 гектар ороохото культурын оройдоо 151 гектарынь хуряагдаад байна. Хара тарян хуряагдажа эхилээдүй. 190 гектар зелёнко сабшагдаад, нэгэшье гектарынь тармагдажа сомогдоогүй. Зелёнко тармаха тракторна тармуур (машинистнь Александров) түрүүшын үдэр эбдэрээд юушье хэбэгүй. Мэшээгүүдэй үгы дээрэһээ комбайнер Пурбо Цыремпилов ороохоёо поли дээрэ адхана. Эндэхи ток дээрэ хэдэн обоохой оросһон сэбэрлэгдэнгүй хэбтэжэ байна. Таряа сэбэрлэдэг зернопульт хүсэд ашаглагданагүй. Һүниин халаанай хүдэлмэри һайнаар эмхидхэгдэнэгүй. МТС-эй директор нүхэр Нимаев, колхозой түрүүлэгшэ Афанасьев гэгшэд «унтаһанаа» һэрижэ, оройдоо октябриин 2-то түрүүшынхеэ һүниин халаан эмхидхээ. Теэд энээнһээ урда тэдэнэр юугээ бодожо байгаа юм. Мүн хээрэ поли дээрэ хүдэлжэ байһан механизаторнуудые саг сагтань эдеэ хоолоор хүсэд ханганагүй.

— Киранай бригадада эдихэ хоолой үгы дээрэһээ сентябриин 28-най үдэр хүдэлөөгүйбди,— гэжэ лафетнэ жаткын машинистнууд гомдоно. Иимэ ушар нэгэтэ бэшэ үзэгдэдэг. Колхознигууд болон механизаторнуудай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулагданагүй.

Сентябрь һарада оросһон саһан зарим талмайн тарянае хэбтүүлээ, мүн ойрын үдэрнүүдтэ байрын саһан орохоор абяатай. Тиимэһээ хуряалгые түргэдхэхын тула байгаа техникээ үдэр һүнигүй хүдэлгэжэ, бүхы хүсэеэ элсүүлхэ шухала ха юм. Гэбэшье, Кяхтын МТС-эй дирекци, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой правлени бодото хэмжээ абанагүй.

Кяхтын МТС-эй харьяата колхозууд ороохото культурануудай арайхан гэжэ 60 процентые хуряагаа. Аймагай, МТС-эй болон колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд таряа хуряалгые богони болзорто дүүргэхын түлөө хэмжээ дары абаха ёһотой.

Д. Болхоев, манай корреспондент.

КПСС-эй ЦК-дэ Швейцарска ажалай партиин делегацитай уулзалга болобо

КПСС-эй ЦК-дэ Швейцарска ажалай партиин делегацитай хөөрэлдөөн болобо.

Хөөрэлдөөндэ КПСС-эй ЦК-гэй секретарь П. Н. Поспелов, КПСС-эй ЦК-гэй гэшүүн Б. Н. Пономарев, Швейцарска ажалай партиин генеральна секретарь Э. Воог, ШПТ-гэй ЦК-гэй секретарь Ж. Венсан, ШПТ-гэй ЦК-гэй гэшүүн Г. Штеблер гэгшэд хабаадаа.

Бэе бэеэ гүйсэд ойлголсолгын ба ахадүүгэй талархалай оршон байдалда болоһон хөөрэлдөөнэй үедэ хоёр партида хабаатай асуудалнууд ...эн хэлсэгдээ.

Үтэлһэн колхознигуудта пенси үгтэнэ

ДНЕПРОПЕТРОВСК, октябриин ... (ТАСС). Һүүлэй үе хүрэтэр области колхозууд үтэлһэн гэшүүдтээ ...сан туһалалсаха кассаһаа тэд... ба хамтын кладовойһоо про...ууд һара бүри үгтэдэг байгаа. ...астиин олон колхозууд артелиин... Уставые дахинаа хаража үзөөд, ...эн колхознигуудта ажалта үдэ... пенси олгохо тухай пунктые ...эдэ оруулһан байна.

...ричанска районой Петровскын нэрэмжэтэ колхозой 60 шахуу үтэлһэн колхознигуудта хүдэлмэриинь стажые хараадаа абан, 8-һаа 15 хүрэтэр ажалта үдэрөөр пенси октябрьһаа эхилэн олгогдожо захалба. Эрэшүүлдэ 60 наһанһаань, эхэнэрнүүдтэ 55 наһанһаань эхилжэ пенси олгохо гэжэ Покровско районой колхозуудай хамтын суглаануудай дээрэ абтаһан шэнэ Уставаар хараалагдаа. Һарын пенси 10-һаа 20 хүрэтэр ажалта үдэрөөр үгтэнэ.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Улад зондоо жэшээ харуулнад

Манай колхозой гэшүүд ниитынгээ ажахын гол һалбари—малажалаа эрид хүгжөөхын тула ехэ оролдолго гаргана. Мал олоор үсхэхэ бүхы арга боломжо манда бии: сабшалангаар, бэлшээриин газараар элбэгбди. Тэрэмнай ехэнхидээ Сэлэнгэ мүрэнние зубшаһан дээрэһээ ямаршье жэлдэ ургасаар һайн байдаг. Артелиин адууһа мал үбэлдөөшье, зундаашье уһаар дуталдадаггүй.

Эдэ арга боломжонуудаа бүрин ашаглахын тула малажал дээрэ хүдэлмэрилхэ хүнүүдые зүбөөр шэлэжэ табиха, тэдэнние түрүү арга методтэ һургаха шухала болоно.

Тиимэһээ колхозой партийна эхин организаци энэ хэрэгтэ онсо анхарал хандуулдаг байна. Парторганизацимнай 35 коммунистын 18-ниинь малажал дээрэ хүдэлмэрилнэ. Эдэнэй олонхинь хүдэлмэридөө оролдосотойгоор хандажа, һайн жэшээ харуулна. Энээн тухай хэдэн баримта дурдая.

Коммунистка Мария Дармаева колхозой үүлтэртэ үнеэдэй фермэдэ һаалишаар хүдэлмэрилдэг, даажа байһан үнеэдынь жэл бүри бултадаа тугалладаг, жэлэй дүрбэн сагта ходо тарган байдаг. Мария Дармаева үнеэ һаахадаа зоотехническэ заабари наринаар сахина. Тэрэнэйнгээ ашаар мүнөө жэлдэ үнеэн бүриһөө 2500 литр һү һаагаа, нёдондо 2100 литр һааһан юм.

Тэрэшэлэн коммунистка Ашагта Цыбендоржиева үнеэн бүриһөө миин 800-гаад литр һү һааһан аад, мүнөө 1150 литр һаагаа.

Хонидой отарануудта хүдэлмэрилдэг коммунистнууд баһал түрүү үүргэ дүүргэнэ. Коммунистка Должима Цыренова «Дэбэ» гэжэ нютагта отарын хонишоноор ажаллана. Тэрэнэй хонид хододоо тарган байдаг. Үнгэрэгшэ үбэл отарынь хонин һүрэг хүшэеэ алдангүй ондо орожо, ногоон дээрэ гараһан байгаа. Нүхэр Цыреновагай адуулдаг 100 хонин бүриһөөнь нёдондо 85 хурьган абтаа һэн. Мүнөө жэлдэ 650 хонидһоо нэгэ нэгэ хурьга абажа, бултыень ондо оруулха уялга абаа. Бүхы хонидоо август һара соо ороондо оруулаа. Ерэхэ жэлдэ хонин бүриһөө 2,5 килограмм нооһо хайшалхаар хараалаанхай.

Партиин гэшүүн Бадмаханда Тугулдурова тарянажалда ябадаг байһанаа, бэлшээгдэн таргалуулагдаха малай гүүртын адуулгашан һаяшаг болгогдоод, оролдосотойгоор хүдэлмэрилжэ байна.

—Мал бэлшээжэ таргалуулха гээшэ бэлэхэн хэрэг бэшэ юм, мал адуулагшын үүргые харюусалгатай ба хүндэтэй гэжэ тоолодогбди. Колхозой парторганизациин энэ даалгабарие хаба соогоо һайнаар дүүргэхэб,—гэжэ нүхэр Тугулдурова омогтойгоор мэдүүлнэ.

Малажал дээрэ хүдэлдэг ондоошье коммунистнууд, жэшээлхэдэ, нүхэд Гайфутдинов, Цыренжапов, Барадиев-Михайлов болон бусад оролдосото ажалаараа онсо тодорно. Эдэ коммунистнууд өөһэдөө һайнаар хүдэлмэрилхэһөө гадна, түрүү арга методуудые олоной дунда дэлгэрүүлхэ гэжэ оролдодог байха юм.

Түрүү үүргэеэ һайшаалтайгаар дүүргэжэ байһан коммунистнуудай, мүн партийнабэшэ түрүүшүүлэй дүй дүршэлые бүхы колхознигуудайнгаа шадабари болгон дэлгэрүүлхын тула манай парторганизаци «Малшадай үдэрнүүдые», мүн һаалишад, адуулгашад болон хонишодой зүблөөнүүдые үе үе үнгэргэдэг юм. Тэндээ мүрысөөнэй дүнгүүдые соголон гаргадаг, дутуу дундануудаа элирүүлэн шүүмжэлдэг, ажал хүдэлмэреэ саашадань һайжаруулха хэмжээнүүдые хараалдагбди.

Оролдосо ехэтэйгээр хүдэлдэг коммунистнуудһаа жэшээ абажа, ажалай эрхим амжалта туйладаг колхознигуудай тоо жэл бүри улам олошорно. Тэдэнэй заримыень нэрлэбэл, һаалишад Гармажапова, Тохтохоева болон бусад болоно. Эдэнэр энэ жэл һаамхай үнеэн бүриһөө 3000—3000 литр шахуу һү һаагаад байна.

Социалистическэ мүрысөөнэй ашаар манай колхоздо ажалай бүтээсэ дээшэлжэ, мүнөө жэл һү һаалга, мал таргалуулга, нооһо хайшалалга нилээд дээшэлээ. Жэшээнь, нёдондо үнеэн бүриһөө дунда жэшээтээр оройдоо 870 литр һү һааһан һаа, мүнөө 1230 литр һү һаажа, нёдондонойхиһоо 40-өөд тонноор үлүү ехэ һү гүрэндэ тушаагаа.

Тэрэшэлэн нооһо хайшалалгамнай нэмээ. 1955 ондо хонин бүриһөө 2,1 килограмм нооһо хайшалһан һаа, энэ жэлдэ дунда жэшээгээр 2,5 килограмм абтаа.

Малажалдахи эгээн харюусалгатай саг — малай үбэлжэлгэ дүтэлжэ байна. Манай колхозой малшад тэрээндэ бараг һайнаар бэлдэжэ байнхай. Энэ зундаа ган гасуурай болобошье, манай колхознигууд малдаа үбһэ тэжээл, силсс ехээр бэлэдхээ. Үнеэн бүридөө 20—20 центнер үбһэтэй, 4—4 тонно силостэй болоообди.

Үбэлжэлгээ амжалтатайгаар үнгэргэхын тула малай байрануудые шэнээр бариха, хуушануудаа һайса заһабарилха шухала. Манай колхоз энэ жэлдэ хонидой типовой хоёр байра, эбэртэ бодо малай нэгэ хото, малшадай байха гэрнүүдые бария.

Малай үбэлжэлгые һайн бэлэдхэлтэйгээр угтажа, эмхитэйгээр үнгэргэхэ гээшэ колхозой эхин парторганизациин шухала зорилго болоно.

Ц. Дараев, Сэлэнгын аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин секретарь.

Партийна хронико

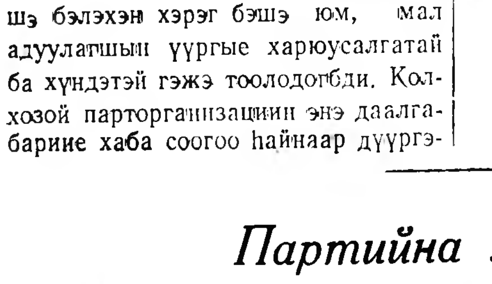
Үбэлэй сагта хүдэлмэрилхөөр Черемуховска леспромхозой хэр бэлэдхэжэ байһан тухай асуудалые КПСС-эй Заиграйн айкомой бюро һаяхан хаража үзөөд, тэндэ ехэхэн дутуу дундануудые элирүүлээ. Модошодой гэр байра заһабарилха, шэнэ байрануудые бариха хүдэлмэри тон хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Түсэбэй ёһоор 9700 дүрбэлжэн метр талмайтай байра заһабарилагдаха ёһотой аад, 7648 дүрбэлжэн метрынь заһабарилагдаад байна. Ангасхан гэжэ газартахи байрануудые заһабарилжа үшөө эхилээдүй, Ацагадта модо бэлэдхэлэй шэнэ пункт бариха газарыншье тодорхойлогдоогүй байһаар. Мүн үбэлдөө модо шэрэхэ харгы шэнээр бариха, хуушан харгынуудые заһабарилха хэрэг удааруулагдажа, түсэбынь 70 процент дүүргэгдээ.

Дутагдалнуудаа дары усадхахыень леспромхозой дирекцидэ (директорынь Борхоноев), партийна организацида дурадхагдаа.

***

Аймагай түрүү МТС, колхозуудай, тарянажалай, тракторна болон огородно бригадануудай, малай фермэнүүдэй амжалтануудые, хүдөө ажахын түрүүшүүлэй дүй дүршэлые үргэнөөр харуулжа, олониитын дунда дэлгэрүүлхын тула октябриин 21—22-то аймагай хүдөө ажахын выставкэ үнгэргэхэ гэжэ КПСС-эй Баргажанай айкомой бюро тогтообо.

Выставкэдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха, тэрээндэ хабаадаха эрхэ олохын түлөө социалистическэ мүрысөө эмхидхэхыень партийна эхин организацинуудые уялгалаа.

НАЛЬЧИК. Сад тарилгаар Кабардинска туршалгын станциин сэсэрлиг 102 гектар эзэлнэ. Эндэ 300 гаран янзын үрэ жэмэстэ культуранууд бии. Станциин эрдэмтэд үрэ үгэдэг модонуудые тон богонихоноор ургуулха хүдэлмэри ябуулна. Хоёр метр хүрэтэр үндэртэй, гектарта 600—800 хүрэтэр энэ һуулгагдаһан жэмэстэ модод гектарай 600 центнер ургаса үгэнэ. Тинхэдэ үндэрөөр ургаһан сад эндэхи эрхэ байдалда 450—500 центнер үрэ үгэдэг юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: станциин директорэй орлогшо А. К. Каиров (зүүн гарһаа) Орджоникидзевскэ хүдөө ажахын институдай декан Е. В. Рубилинда богонёор ургуулагдаһан яблониин сортые харуулжа байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Түрэл орон доторхи

ЧЕЛЯБИНСК. Оперо ба балеэтэй областной шэнэ театр «Князь Игорь» гэжэ оперые табилгаар нээгдэбэ. Городской Советэй тогтоолоор энэ театрта М. И. Глинкын нэрэ олгогдоо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Челябинска оперо ба балеэдэй театрын фойе соо.

ТАСС-эй фотохроника.

БЕЛОРУССКА ССР. Брестскэ хэрэмые баатарлигаар хамгаалһанһаа хойшо 15 жэлэй ой энэ жэлдэ тэмдэглэгдээ. 393-дахи зенитно-артиллерийскэ тусхай дивизионой командирнууд болон сэрэгшэд энэ хэрэмые хамгаалалсаһан юм. Сэрэгшэд дайсантай эрэлхэг зоригтойгоор байлдажа, тэдээн соохоо олониинь баатарай үхэлөөр наһа бараһан, амиды үлөөшэдынь ябууд дундаа байлдаа хэжэ гараһан байна.

Сэрэгэй энэ бүлэгэй дайшалхы тугые хадагалха гэһэн командирай приказые бэелүүлэн, юрын сэрэгшэ Родион Семенюк тэрэ тугые газарта булажа нюуһан байгаа. Тиин туг дайсанай гарта ороогүй.

Семенюк тугые эшэһээнь һугалжа абаад, юумэн соо орёогоод, түрүүн кавалерийскэ брезентовэ ведро соо, удаань металлическа ведро соо хээд, газарта булаһан байгаа.

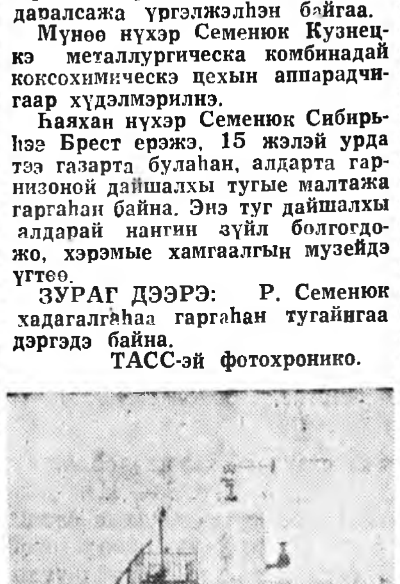
Байлдаанай үедэ Семенюк бүглэроод фашистнуудта плендэ абтаһан байгаа. Тэрэ хадаа нүхэдтэеэ хамта пленһээ тэрьедэхэ гэжэ гурба дахин һэдэһэн, имагта 1945 оной январиин 25-да фашистска һабарһаа гаража шадаһан байна. Тиигээд Родион Семенюк партизанска отрядта ороһон, Советскэ Армиин хүрэжэ ерэхэдэ тэрээнэй зэргэдэ ябажа, дайсание даралсажа үргэлжэлһэн байгаа.

Мүнөө нүхэр Семенюк Кузнецкэ металлургическа комбинадай коксохимическэ цехын аппарадчигаар хүдэлмэрилнэ.

Һаяхан нүхэр Семенюк Сибирьһээ Брест ерэжэ, 15 жэлэй урда тээ газарта булаһан, алдарта гарнизоной дайшалхы тугые малтажа гаргаһан байна. Энэ туг дайшалхы алдарай нангин зүйл болгогдожо, хэрэмые хамгаалгын музейдэ үгтөө.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Р. Семенюк хадагалагдажа гарһан тугайнгаа дэргэдэ байна.

ТАСС-эй фотохроника.

ТАТАРСКА АССР. Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөнэй дүнгэй ёһоор СССР-эй Нефтяной промышленностиин министерство ба профсоюзай ЦК «Бугульманефть» гэжэ управлениин № 5 олзоборилгын участогто 10 мянган түхэригэй хамжэлтэ 2-дохи шангые олгоһон байна. Энэ участок дээрэ хүдэлмэриин һайнаар эмхидхэгдэнхэй, шэнэ техникэ болон технологи амжалтатайгаар нэбтэрүүлэгдэнэ. Имагтал һүүлэй үедэ энэ 17 скважина ашаглагада оруулагдаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: участогай начальник Евгений Алексеенко (зүүн гарһаа) шэнэ скважина дээрэ ахалагша оператор Лутфулла Хайрулинда заабари үгэжэ байна.

ТАСС-эй фотохроника.

„Коммунистическэ байгуулалтын практикаһаа прот... дын таһарһан ябадалые зайсуулха гээшэ идеологическ... дэлмэриин эгээн шухала зорилгонуудай нэгэн мүн гэжэ... тоолоно. Манай пропаганда болон агитацие коммуни... материально-үйлэдбэриин база байгуулха, материальн... лон культурна зүйлнүүдые элбэг дэлбэг болгохо зорилго... тай, гражданинуудай коммунистическэ ушар ёһо мэдэх... далые дээшэлүүлгын зорилгонуудтай нягта холбоото... ябуулха, марксизм-ленинизмын творческо удха шэнжэдэ... ша хии номнол, хооһоор сээжэлдэхэ ябадалда эсэс табиха... хала. Пропагандын зорилго хадаа марксизм-ленинизмын... рие гансал тайлбарилаад дүүрэхэ бэшэ, харин тус те... хэрэг дээрэ бэелүүлхэдэ туһалха ябадал болоно“.

(КПСС-эй Центральна Комитедэй тоосоото з... тушаа партиин XX съездын баталан абаһан резолю...)

Семинар бэлэдхэл һайнтайгаар үнгэргэгдэбэ

Коммунистнуудай хүсэл зоригтой тааралдуулан Прибайкальска аймагай партийна организацида хүдөө ажахын экономико шудалха 16 кружок, промышленностиин тодорхой экономикын асуудалнуудые шудалха 9 кружок болон семинар, мүнөө үеын политика шудалха 16 кружок байгуулагдаа. Гадна, политэкономико шудалха хоёр кружок, нэгэ политһургуули, аймагай партийна, советскэ эдэбхитэдэй һураха хоёр жэлэй экономическа нэгэ һургуули энэ жэлдэ хүдэлхэ юм. Мүн 50 коммунистнар марксистско-ленинскэ теори, экономикын асуудалнуудые, мүнөө үеын политика бэеэ даагаад шудалха байна.

Бэлэдхэл һайнтай коммунистнуудай дундаһаа 45 хүн пропагандистнуудаар томилогдоо. Тэдэнэй олонхинь пропагандистска хүдэлмэриин олон жэлэй дүй дүршэлтэй юм.

Турунтаево тосхондо октябриин 4-дэ пропагандистнуудай түрүүшын семинар болоо. Тэрээндэ 30 хүн хабаадалсаа. Уласхоорондын байдал тухай элидхэлэй хэгдэһэнэй һүүлээр, партийна гэгээрэлэй шэнэ жэлдэ партийна организацинуудай зорилгонууд тухай элидхэл КПСС-эй айкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша нүхэр Томилов хэбэ.

«Аймагай ажахын жэлэй зарим дүнгүүд, ажахын ба культурна байгуулалтын талаар ээлжээтэ зорилгонууд тухай» элидхэл партиин айкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр Перевалов хээ. Тэрэнэй элидхэл семинарта хабаадагшадые ехээр һонирхуулаа.

— Аймагай колхозууд үнеэн бүхэнһөө 1385 литр һү һаагаа. Тиигэжэ нёдондонойхидо орходоо 130 тонно ехэ һүн һаагдаба. Хүдөө ажахын эдлүүриин газарай 100 га бүхэндэ 70 центнер һүн абтаа. Энэ оной октябриин 1-нэй байдалаар һү гүрэндэ тушааха түсэб 140 процент дүүргэгдээ. Малай ашаг шэмые ерэхэ жэлдэ бүри ехээр дээшэлүүлхэ арга нүхэсэлнүүд байгуулагдаа. Хэрбээ нёдондо үнеэн бүхэндэ 7 центнер силос дарагдаһан байгаа һаа, мүнөө жэлдэ 5,5 тонно силос дарагдаа. Силос гол түлэб кукурузаар дарагдаа, — гэжэ хэлээд, ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй, партийнабэшэ эдэбхитэдэй идейнэ политическэ мэдэрэлые, экономическа эрдэмые дээшэлүүлжэ, колхозуудта ажалай эмхидхэлые һайжаруулха, леспромхозууд болон предприятинуудта ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ, үйлэдбэридэ элдэб түрүү юумые дэлгэрүүлхэ талаар пропагандистнуудай ямар ехэ үүргэ дүүргэхэ байһан тухайнь нүхэр Перевалов тогтожо хэлээ.

Партийна гэгээрэлэй шэнэ жэлые саг соогоо эмхитэй һайнаар эхилхэ, кружогуудай һаадгүйгөөр хүдэлхэ таатай эрхэ байдал байгуулха тушаа партиин айкомой секретарь нүхэр Скубаренко тогтожо үгэ хэлээ.

Удаань зааха кружогуудайнь түхэл түхэлөөр пропагандистнуудые бүлэг бүлэгөөрнь хубаажа, зүблөөн хэгдэбэ. Жэшээлхэдэ, политическэ гэгээрэлэй кабинедые даагша нүхэр Жучкова промышленностиин тодорхой экономикые шудалха кружогуудай хүтэлбэрилэгшэдтэй зүблөө үнгэргэбэ. Нүхэр Жучковагай хүтэлбэрилһэн зүблөөндэ хабаадаһан пропагандистнууд кружогой һуралсалай түсэбтэй, занятинуудай темэнүүдтэй танилсаа, кружогой занятинуудые методическа талаһаань яажа үнгэргэхэ тухай, харуулан ойлгуулха зүйлнүүдые хэрэглэхэ тушаа хөөрэлдөө. «Социалистическэ промышленность ба тэрэнние саашадань хүгжөөхэ зорилгонууд тухай», «Социалистическэ промышленна предприятинуудые хүтэлбэрилгэ» гэһэн хоёр темээр түрүүшын 3 заняти үнгэргэхэдөө пропагандистнуудай ямар асуудалнуудта гол анхаралаа табихыень нүхэр Жучкова зааба.

Мүнөө үеын политикын болон хүдөө ажахын экономикын кружогуудые хүтэлбэрилхэ пропагандистнуудтай мүн лэ иимэрхүү [...]дөөнүүдые нүхэд Скубаренко, [...]лов, Ничкова, Попова гэгшэд [...]гөө.

Пропагандистнуудай сем[...] үнгэргэлгэдэ политическэ гэ[...] кабинет һайнаар бэлдэһэн[...] Кружогууд болон семинар[...] хүтэлбэрилэгшэдтэ туһаламж[...]гон Прибайкальска аймага[...] ажахын шэнэ табанжэлдэ [...] түсэбые, энэ жэлдэ аймагай [...] мышленностиин хүгжэлтые [...]һан тоо баримтануудые, һү һ[...] колхоз хоорондын мүрысө[...] ябаса тухай, колхозууд боло[...]тагай промышленностиин ту[...] нүүд тухай мэдээнүүдые пол[...]кэ гэгээрэлэй кабинет бэл[...] байгаа. Гадна, промышленно[...]лон хүдөө ажахын саашанх[...]жэлтын асуудалнуудаар, ара[...]мократиин оронуудай байдал[...]зетэдэ хэблэгдэһэн статья[...] суглуулһан табан дэбтэр б[...]дэһэн байба. Мүн партиин Х[...]дын материалнуудаар, хүдө[...]хын асуудалаар хэблэгдэһэн[...]даар хоёр витринэ түхеэр[...] байгаа.

Марксистска теорие тайл[...]һан, мүн экономикын асуу[...]даар бэшэгдэһэн шэнэ номуу[...]рунтаево тосхондохи номой м[...] шэлэн оложо асараад, сем[...] ерэһэн пропагандистнуудта [...]даа.

Семинарай занятида һайн[...]лэдхэжэ, тус семинар пропаг[...]нуудта яһала туһатайгаар үн[...]дөө. Гэбэшье, тэрэнэй дутаг[...] юуб гэхэдэ, комсомолецуудай [...] гэгээрэлэй кружогуудые хүт[...]лэгшэд семинарта булта ер[...]

Һуралсалай жэлые эмхи[...] эхилхэ, занятинуудые идейн[...] хэмжээндэ үнгэргэхэ гээшэ [...] айкомой, бүхы партийна эхи[...]низацинуудай шухала зорилго[...]но.

Н. Миро[...]

Экономическа эрдэмээ дээшэлүүлхын түл[...]

Судно-заһабарилгын заводой партийна организациин дэргэдэ эмхидхэгдэһэн партийна гэгээрэлэй кружогуудай түрүүшын занятинууд болобо. Һуралсалай энэ жэлдэ манай партийна организацида мүнөө үеын политика, промышленна предприятинуудай тодорхой экономико шудалха хоёр кружок эмхидхэгдээ. Тэрэ хоёр кружогто коммунистнууд, комсомолецууд, партийнабэшэ эдэбхитэд хамтадаа 55 хүн һурана.

Партийна пропагандые бодото ажал хэрэгтэй холбоотой болгохо талаар бүри нёдондо зарим тэды юумэ хэһэн байгаабди. Энэ талаар мүнөө үеын политика шудалха кружок хүдэлмэреэ урагшатай һайнаар ябуулаа. Тус кружогой занятинуудта парти, правительствын, нютагай партийна, советскэ органуудай шиидхэбэринүүдые шудалдаг, мүн орон доторхи шэнэ һонинуудые хэлсэдэг байгаабди. Тиимэһээ мүнөө үеын политика шудалха кружок манай нүхэдэй экономическа эрдэм шудалха хэрэгтэнь ехэхэн туһа хүргэдэг байна.

Мүнөө үеын политика шудалха кружогой занятинуудай һонирхолтойгоор үнгэргэгдэжэ байһан дээрэһээ олон коммунистнууд тус кружок мүнөө жэлдэ дахин эмхидхэхэ гэһэн эрилтэ табяа һэн. Коммунистнуудай дурадхалые бэелүүлэн, иимэ кружок эмхидхэгдэжэ, заводой түсэблэлгэ—үйлэдбэриин таһагые даагша коммунист нүхэр Сосновский тэрэнэй пропагандистаар томилогдоһон байна.

Мүн партийнабэшэ нүхэдүүд — ажахын хүтэлбэрилэгшэд, түрүү хүдэлмэришэд, инженернүүд, техникүүд ба албахаагшад экономическа эрдэмээ дээшэлүүлхэ хүсэлэнтэй байба. Эдэ бүгэдые хараадаа абажа, промышленна предприятинуудай тодорхой экономико шудалха кружок эмхидхэгдээ бэлэй.

Тус кружогой онсо илгаань юун байнаб гэхэдэ, нэгэдэхеэр, һайшаан дурадхагдаһан тематикын ёһоор экономикын асуудалнуудые удаа даруулан үзэхэ бэшэ, харин кружогто һурагшадай шухалада тоолоһон лэ асуудалнуудые нэн түрүүлэн шудалха байнабди. Хоёрдохёор, тусгаар томилогдоһон пропагандистһаа гадна, кружогойхидой дундаһаа лекци, хөөрэлдөө үнгэргэлгэдэ үйлэдбэрие болон ажахые һайн мэдэхэ мэргэжэлтэд олоор хабаадуулагдаха юм. Лекци уншалгада, хөөрэлдөө үнгэргэлгэдэ кружогой һурагшадые олоор хабаадуулхада занятинуудай удхань һайжаржа, занятинууд һонирхолтойгоор үнгэрдэг болохо бэзэ гэжэ һанана-бди. Энэ һанамжыемнай түрүүшын занятинууд баталаа. Жэшээлхэдэ, «Промышленность хүгжөөхэ талаар шэнэ табанжэлэй зорилгонууд» гэһэн удха һайнтай лекци тус кружогой түрүүшын занятида хэгдээ. Удаадахи занятинуудта ажал эмхидхэхэ ба салин хүлһэнэй талаар инженер нүхэр Напортович «Промышленна предприятинуудта ажал эмхидхэхэ ба нормировалха тухай», түсэблэлгэ-үйлэдбэрилгын таһагые даагша нүхэр Сосновский «Үйлэдбэрие түсэблэхэ асуудалаар», главна инженер нүхэр Другов «Хүдэлжэ байгаа түхеэрэлгэнүүдые нарижуулан һайжаруулха асуудалаар» лекцинүүдые бэлэдхэжэ уншаха байна.

Нүхэр Сосновскиин хүтэлб[...] мүнөө үеын политика шудал[...]жогой түрүүшын заняти мүн[...]ха һайнтайгаар, һонирхол[...] үнгэрөө. «Наукын, техникын[...]ратурын болон искусствын [...] эгээн гайхамшаг һайн зохёол[...] түлөө Ленинскэ шангуудые [...] тухай» КПСС-эй Центральна[...]тедэй, СССР-эй Министрнүү[...]ведэй тогтоолоор, барилгын [...] мэрие һайжаруулха талаар[...]тиин Улан-Удын горкомой д[...]хи пленумэй тогтоолоор нүх[...]новский һонирхолтой хөөрэл[...] гэргэбэ.

Улан-Удэдэ гэр байр[...] удаанаар баригдажа байһан[...] партиин горкомой шиидхэбэр[...] барилан хэлэхэ зуураа, судн[...] барилгын заводой гэр байра[...] түсэбөө мууса бэелүүлжэ [...] тухай, тэрэнэй гол шалтагаа[...] элирүүлэн хэлээ. Тинхэ [...] «Партийна ажабайдал» гэж[...]налай энэ оной 17-дохи номе[...]дилогдоһон «Барилгын асу[...] партийна организаци хайша[...] шиидхэнэб» гэһэн КПСС-эй [...]ловско обкомой секретарь [...] Кириленкын статьяе пропа[...] зүбөөр хэрэглэһэн байна.

Коммунистнуудай идейно-т[...]ческэ бэлэдхэлые улам һай[...]жа, тэдэнэй түрүү үүргэ [...]лүүлхын тулада һуралсалай [...] жэлдэ манай партийна орга[...] оролдолго хэшээл ехээр [...] байна.

Д. Тугутов, Ула[...] судно-заһабарилгын [...] партийна организациин сек[...]

Баунтда хоёр үдэрэй семинар болобо

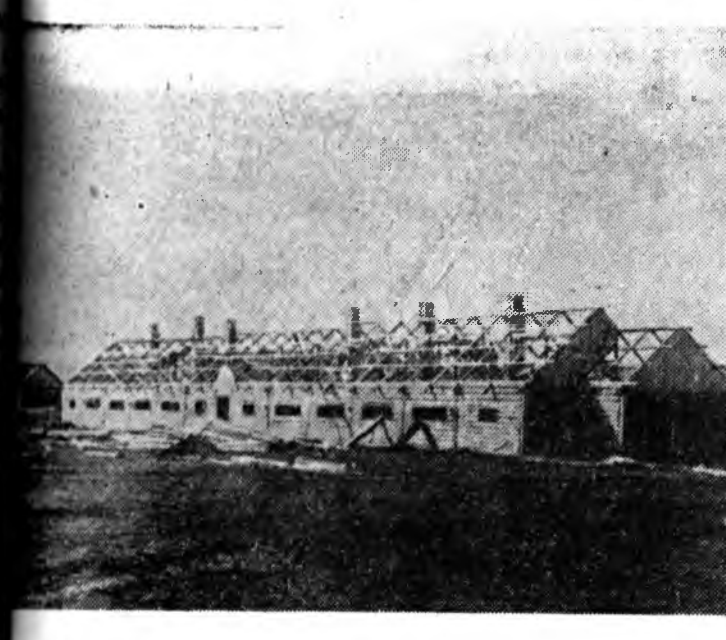
КПСС-эй Баунтын айкомой пропагандистнуудай хоёр үдэрэй семинар боложо дүүрээ.

Партийна гэгээрэлэй шэнэ жэлдэ партийна организацинуудай бэелүүлхэ зорилгонуудтай пропагандистнуудые КПСС-эй айкомой секретарь нүхэр Зыков танилсуулба. Удаань Ципиканай прийскэнүүдэй захиргаанай геолог нүхэр Крюков «Аймагай ашагта малтамалнууд ба тэдэнние арадай ажахыда хэрэглэхэ тушаа элидхэл хээ. Аймпотребсоюзай бэлэдхэлэй конторын агнуурине эрхилэгшэ нүхэр Леман «Аймагай агнууриин ажахы, тэрэнэй хүгжэлтэ тухай элидхэл» хэбэ.

Тэдээнһээ гадна, «Партиин XX съездын шиидхэбэринүүдые аймагай колхозуудай 1956 ондо хэр зэргэ дүүргэжэ байһан тухай» элидхэл аймгүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Молонов, «Аймагай алтанай промышленна предприятинуудай 1956 оной 9 һара соо бүтээһэн ажал, 1957 оной зорилгонууд [...] Ципиканай прийскэнүүдэй за[...]най начальник нүхэр Чаги[...] хэл хээ.

Хоёр ондоо социальна си[...] оронуудай энхэ тайбанаар з[...]шон байха тухай, мүнөөнэй [...]рэг дай зайсуулха арга боло[...] тухай, элдэб оронуудай соци[...] орохо түхэл маягууд тухай [...]нуудаар хөөрэлдөөн семин[...] баадагшадтай үнгэргэгдөө.

П. Казар[...]

унын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз шэнэ механизированнэ фермэ байна. Тэрэнь 100 үнеэдэй нэгэ типовой, 100 тугалай, 40 гахайн байра-, 5 малшадай гэрнүүдһээ бүридэхэ юм.
АГ ДЭЭРЭ: 100 үнеэдэй типовой байра баригдажа байна.

А. Бадаевай фото.

Оронгын уран гарта дархан

та хүбшын хормой дороһоо гараһан Оронго гол урад- уһаяа мэлмэлзүүлэн, Сэ- рэн тээшэ тэгүүлнэ. Энэ го- олиг һайхан эрье шадарые сэлгээ Оронго оршодог. һаа алдаршаһан энэ га- бэлигтэ уран дархашуу- нютагынь байһан юм. Ага, Тамча, Сэлэнгэ, Эгэтэ ню- ар Оронгын дархашуулай бүтээһэн юумэн яһала ушар- гэжэ хэлсэдэг. Оронгын суута дархашуулай нэгэн Будажап Гунтупович Дыл- мүнөөшье түрэл колхоздоо а. Үнэн сэхэ ажалаараа о хүндэтэй болоһон энэ үб- ан гарынь үе наһан соо- ондоо хэрэгтэй хэды шэ- эргэлнүүдые бүтээгээ гээ. Мастерской соонь ороходо, дарханай тоног дүүрэн.

өөрынгөө ажабайдал, ажал хөөрэжэ үгыт,—гэхэдэ, буу- н сагаан һахалтай, жараад нэ үбгэжөөлнай бага зэр- гото болоһонойнгоо һүүл- дарханай ажал гээшэ бэлэн шэ юм. Орёошье, жиирэй- хэхэ болоо һаа, ехэ на- хэмжо хэрэгтэй. Энээн дээ- шанхи бүтээсэнь дулдыда- оо дахин хэмжэжэ үзөөд, н тайраха хэрэгтэй,—гэ- н заабарие өөрынгөө һургаал болгон абаһан бай- жэ үбгэн дархан улаан зэд шоршогоносо һугшан хөө-

жап Гунтупович жаран на- аа жаргалые хамагһаа хамагһаа хүндэтэй шэн зо- баатарлиг ажалда зорюулна. аа дүшэн гурбан жэлэй оо дарханай ажалда хүдэлхэ өөрынгөө ажалые һайса ан, нилээд ехэ дүршэлтэй болонхой. Оронго нютагта рүү «Улаан Оронго» гэжэ ой эмхидхэгдэжэ эхилхэдэ, Дылгыров тус колхозой гэ- шүүнэй нэгэниинь боложо ороһон юм. Тэрэ сагһаа хойшо нүхэр Дылгыров колхозойнгоо ажахые бэхижүүлэлсэхэ хэрэгтэ хамаг хүсэ шадалаа үгэһэн байна.

Мүнөө Будажап Гунтупович колхозойнгоо
модошо дархашуулай ахалагшаар хорин зургаан жэлэй турша соо ходо ажаллаха зуураа, эрхим ажалай үльгэр жэшээ харуулна. Жэшээлхэдэ, 1955 ондо нүхэр Дылгыров 660 ажалта үдэр оложо, 2200 түхэриг мүнгэ, арбаад центнер таряа абаһан юм. Үбгэн Будажабай үнэн сэхэ ажалайнь аша габьяа үндэрөөр сэгнэгдэжэ, нэгэтэ бэшэ үнэтэ шагналнуудаар тэмдэглэгдэһэн байха юм.

Артелиин ниитын ажахые бэхижүүлхэ хэрэгтэ амжалта туйлаһанайнгаа түлөө түрэл колхозойнгоо тогтоһонһоо хойшо 25 жэлэй ойн баярта **БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй грамотаар шагнагдаһан байна. Мүн ажахын ба культурна байгуулалтын хэрэгтэ габьятай байһанайнь түлөө БМАССР-эй XXX жэлэй ойн үдэртэ Ажалшадай депутадуудай Иволтын аймагай Соведэй гүйсэдхэхэ комитет тэрэниие грамотаар шагнаһан байна.** Мүн аймагай хүдөө ажахын выставкын комитедэй грамотаар хэдэн дахин шагнагдаа. Будажап Гунтупович мүнөө 7-дохи разрядай модошо дарханай мэргэжэлтэй болонхой. Тэрэ хадаа өөрынгөө ажалай баян дүй дүршэлые, мэргэжэл шадабарие залуу үетэндэ дуратайгаар дамжуулан үгэдэг. Мүнөө Ринчинов гэжэ залуу нүхэрые мэргэжэлдээ һургажа байна.

Һаяхан Барилгашадай үдэртэй дашарамдуулан БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиум Будажап Гунтупович Дылгыровтэ «Республикын эрхим барилгашан» гэһэн хүндэтэ нэрэзэргэ олгоо. Энэ мэдээсэл жаран наһатын хэжэ байһан хэрэг ажалыень бүри ехээр урмашуулан, зориг дээрэнь зориг нэмээн бадаруулна.

Ч. Санжиев.

СЭЛЭНГЫН АЙМАГТА

АЖАЛТА ҮДЭРТЭ АВАНС ХУБААГДАБА

Энэ жэлдэ Кагановичын нэрэмжэтэ колхоз орооһото культурануудай һайн ургаса хуряаба. Колхоз гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө сүм дүүргээд, 1400 центнер һайн үрэһэ хааба. Һаяхан шэнэ ургасаһаа колхознигуудай ажалта үдэртэ аванс хубаагдаа. Нэгэ ажалта үдэртэ 1,3 килограмм үгтэһэн юм. Олон колхознигууд 15—20 центнер абаа. Хонишод Ж. Лыкжитов—19 центнер, И. Цыдымпилов, М. Вампилов, Х. Доржижапова 14—16 центнер таряа абаба. Мүнөө тус колхоз түсэбһөө гадуур гүрэндэ таряа тушаажа ба үрэһэ хүрэнгэеэ хаажа үргэлжэлһөөр.

ТҮРҮҮ ХЭЛХЕЭ ХОЛБООНОЙ ТАҺАГТА

Галуута-Нуурай хэлхеэ холбооной таһаг (начальнигынь нүхэр Воробьев) абаһан социалистическэ уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ байна. Олзо оруулха 8 һарынгаа түсэбые 112 процент, почтово элдэб юумэ худалдаха түсэбөө 119 процент дүүргэбэ. Мүн сентябриин түсэб дүүргэгдэнхэй. Энэ хэлхеэ холбооной таһагай хүдэлмэрилэгшэд эндэ ерэһэн хүнүүдтэ ехэ анхаралтайгаар хандана, тэдэнэй эрилтые саг соонь, һайнаар дүүргэхэ гэжэ оролдоно.

ҺААЛИШАДАЙ АМЖАЛТА

Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой үүлтэртэ малай һүнэй-товарна фермын һаалишад һайн амжалта туйлаба. Тэдэнэр зоотехническэ наукын түрүү дүй дүршэлые шадамараар, хэрэглэн, энэ жэлдэ һү һаалгые нилээд ехээр дээшэлүүлһэн байна. Тус фермын олон һаалишад республикын һаалишадай дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлнэ. Залуу һаалишан, комсомолка Даши-Нима Амоголонова ажахын үнгэрэгшэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 3723 литр һү һаажа, республика соогоо түрүү һуури эзэлээ. Һаалишан Лидия Бадмаева —3376, Вера Аюшеева—3191, Бадма Арьяева—3149 литр һү һааһан байна.

КЛУБАЙ БАРИЛГА

Галуута-Нуурай барилгын управлени нүүрһэ малтагшадта бэлэг болгон, хоёр дабхар клуб барижа байна. П. Чернышевэй хүтэлбэрилдэг штукатурнуудай бригада һарынгаа даалгабари 160—165 процент дүүргэнэ. Феоктиста Рязанцевагай хүтэлбэрилдэг комсомольско-залуушуулай бригадынхид хоёрдохи һараяа барилгын управлениин администрациин, месткомой, ВЛКСМ-эй бюрогой дамжуулгын Улаан туг барижа ябана.

«ЗА УГОЛЬ» ГЭҺЭН ШЭНЭ ГАЗЕТЭ

Һаяхан Гусиноозерск городто Галуута-Нуурай шахтануудай рудоуправлениин, партбюрогой, профсоюзай комитедэй орган болохо «За уголь» гэжэ шэнэ газетэ хэблэгдэн гарадаг болобо.

В. Бурак.

Шэнэ номууд

Бурят-Монголой номой хэблэл шүлэгүүдэй ба рассказуудай хоёр суглуулбари һаяхан ород хэлэн дээрэ хэблэн гаргаба. Тэдэниие Москвагай уранзохёолшо В. Мартынов оршуулаа.

«Бурят-Монголой поэдүүдэй шүлэгүүд» гэһэн суглуулбари соо Хоца Намсараевай «Агууехэ» хани барисаан тухай домог», «Тэршээхэн унаган», Жамсо Тумуновай «Дууша басаганда», «Онон», «Үбэлэй этюд», «Намарай зураглал» гэһэн шүлэгүүд оронхой.

Чимит Цыдендамбаевай зохёоһон «Соном Гармаев» гэжэ поэмэһээ абтаһан хэдэн бүлэгүүд, мүн бусад шүлэгүүд, Дольён Мадасоной — «Комбайнер хүбүүнэй гэмшэл», Шираб Нимбуевай — «Манай дуунууд», «Архиншын гэмшэл», «Хандын гуталаа яажа үмдэһэн тухай» гэһэн шүлэгүүд толилогдоо.

Мүн поэдүүд Д. Жалсараев, Ц. Жимбиев, Ч. Намжилов, Ц. Бадмаев, Г. Чимитов, эхилэн бэшэгшэд А. Бадаев, Д. Улзытуев, А. Жамбалдоржиев, Ц. Дондокова, В. Жалсанов, Ц. Жамбалов гэгшэдэй шүлэгүүд бии.

«Бурят-Монголой уранзохёолшодой рассказууд» гэһэн суглуулбари соо Х. Намсараев. Ч. Цыдендамбаев, Ц. Бадмаев, А. Бальбуровай шэнэ зохёолнууд ороо.

Машинануудые абаба

Хэжэнгын аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз гүрэндэ нооһо тушааха жэлэйнгээ түсэбые үлүүлэн дүүргэнхэй. Нооһоной мүнгөөр «ЗИС-355» маркын ашаанай 2 машина, «ИЖ» маркын мотоцикл, «ГАЗ-51» автомашинын мотор, бусад машинануудай элдэб частьнуудые абаба.

Мүнөө комбайнһаа гараһан ороо һо шэнэ машинануудаараа шэрэжэ байна.

В. Гунзынов.

КИНО

„Хуурмаг мүнгэн"

«Хуурмаг мүнгэн» гэжэ греческэ фильмые һаяхан түрүүшынхеэ харабабди. Түрэл арадайнгаа ажабайдал һайн мэдэхэ, түрүү үзэлтэй драматург Йоргос Дравеллас энэ фильмые зохёон табиһан байна. Урданай агуу-ехэ түүхэтэй, мүнөө капиталистическэ дарлалта доро байһан, ажалша бэрхэ греческэ арадай одоонской хуби заяан шэнэ фильм соо харуулагдана. Тус арадай түлөөлэгшэдые—жиирэй ажалша хүнүүд, ажабайдалай «оёорто» хаягдаашадые, арад зоной хүзүүн дээрэ һуугаашадые харабабди. Киногой гол геройнь «хуурмаг мүнгэн» болоно. Кинодо хабаадаһан нюурнууд «хуурмаг мүнгэнэй» түүхэтэй али нэгэн ушараар холбоотой байна. Тиимэ мүнгэн фильмын эхинһээ эсэстэнь хүрэтэр хуурмаг үүргэеэ дүүргэнэ. Яахашье аргагүйдэһэн хүнүүд хуурмаг мүнгэнтэй хуби заяагаа холбохсл ушартай болоно.

Афины городой эрхим дархашуулай нэгэн Анаргир баяжахын тула хуурмаг мүнгэ дархалжа ороно. Үнэн сэхэ ажалаар бүхы наһан соогоо олоһон 100 лирэеэ хуурмаг мүнгэ бүтээхэ мастерской бии болгохо хэрэгтэ гаргашална. Теэд тэрэнэй хүсэлынь бэелээгүй. Уран гараа гаргажа дархалһан мүнгыень хэншье абабагүй. Хорин жэлээр хиналтада абтахамни гэһэн бодол ойндонь ороод, уданшьегүй мастерскойгоо үгы хэхэ баатай болоно. Тиигээд Анаргир гуйраншанай замда ороно.

Теэд, Анаргирай бүтээһэн хуурмаг мүнгэн харгыгаа алдаагүй, нэгэнһээ нүгөөдын гарта орожо үргэлжэлһөөр харуулагдана. Худалаар һохор хэбэртэй болоһон нэгэ гуйраншанай гарта мүнөөхи мүнгэн ороно. Тэрэнь ондоо ямар нэгэн ядуу амитаниие мэхэлэн, хуурмаг мүнгэеэ үнэнтэ мүнгэн болгохо гэжэ оролдоно. Баһал худалаар һохор болоһон ондоо хүндэ хуурмаг мүнгэеэ үгэхэ гэхэдэнь таажархёод мэхэдэнь орожо үгэнэгүй. Иигэжэ мэхэ гохоор хоолойгоо тэжээдэг, бэе бэеэ мэхэлхэ гэжэ оролдодог хоёр хүн золгоно. Энэ үйлэнь һайнаар тааруулжа зохёогдонхой. Капитализмын хара һабараар хабшагдагшад иимэ муу байдалда орохо баатай болодог ха юм.

Һалхин, һалихай ябадалтай эхэнэрэй мэдэлдэ Анаргирай дархалһан мүнгэн ороно. Энэ эхэнэртэ мүнгэеэ үгэһэн, худалаар һохор болоһон хүмнай агшан зуура тэрэниие хайрлажа, мүнгэнэйнгөө хуурмагые мэдүүлжэрхинэ. Тэрэ хоёр үгы болгожорхиһон мүнгэнэйнгөө түлөө буха ехэ наншалдаа хэнэ.

Шэнэ жэлэй урдахана үгытэй айлай басаган жэбэршэһэн хуурмаг мүнгэ газарһаа оложорхибо. Тэрэнэй эсэгэнь наһа бараһан, эхэнь үбшэн, өөрөө сэсэг худалдажа, хоолойгоо тэжээдэг байгаа. Теэд, олоһон хуурмаг мүнгыень хэншье хэрэгсээбэгүй. Үнеөхи басаган орилһоор, үлдэжэ байһан үбшэн эхэдээ ерэжэ ябатарынь, Мавридис гэдэг баян хүн юунһээшье боложоб, хуурмаг мүнгыень үнэнтэ мүнгөөр андалдана. Тэрэ «һаймһарһан» хүн үнеөхи хуурмаг мүнгэеэ хайшаншье гэжэ һаань ондоо хүндэ барюулха һэдэлгэ гаргажа байһаар харуулагдана.

Хуурмаг мүнгэн үшөө нэгэ эрьесэ хэжэ, һаяхан гэрлэһэн Алика Павлос хоёрой бүлэдэ ороно. Павлос гэдэг залуу уранзураашань миллионерэй басаган—Алика гээшые өөрынгөө һамган болгоно. Теэд, үгытэй уранзураашатай эсэстээ хүрэтэр ханилан нүхэрлэжэ тэсэнгүй, Алика басаган эсэгындээ бусана. Инаг дуранай тэмдэг болгон, хуурмаг мүнгэеэ ходо хадагалжа ябахабди гэжэ Алика Павлос хоёр бэе бэедээ тангариг үгэлсэһэн байгаа. Гэбэшье, тэдэнэй инаг дураниинь—хуурмаг мүнгэн шэнги хооһон байшоо. Юуб гэхэдэ, капиталай зонхилдог орондохи мүнгэн зөөри инаг дуранһаа хүсэтэй байгаа бшуу.

Энэ фильмые харахадаа, үгытэй ядуу хүнүүдые хайрлаһан бодол түрэжэ, киногой залһаа уруу дуруушаг болоод гараабди. Капиталистическэ дарлалтын хара һабарһаа үшөө мултараадүй ахадүү арадай—эрхэ сүлөөдэ дуратай, ажалша бэрхэ греческэ арадай хуби заяае кинодо харахадаа, тингэжэ талархан хайрлаһан һанал бодол гайхамшагта һайхан Совет ороной жаргал түгэс эрхэтэд бидэнэй досоо түрэнэ ха юм.

И. Казанцев.

Хүйтэн газар юунэй түлөө малтагдаа бэлэй?

Закаменай аймагай Шара-Азарга тосхоной ажалшад радиотой болохо хүсэлэнгэй. Үнгэрэгшэ үбэл хүйтэн газар гэдхээжэ байгаад, радиогой столбын нүхэнүүдые үбгэн залуугүй —олоороо малтаһан байгаа. Олон зоной хүсөөр ойрохон зуура тосхоной үйлсөөр столбнууд жэрылдэн бодожо, айл бүхэндэ радио оруулагдаһан байна. Тиигэжэ шара-азаргынхид хаанахишье шэнэ һонинуудые гоё һайхан хүгжэм ба дуунуудые үдэр бүри шагнаха аргатай болоо һэн.

Гэхэ зуура, ажалшадые баярлуулһан энэ радионь һүүлэй үедэ хэдэн үдэрөөр дуугархаяа болишоо. Заримдаа бараг һайнаар дуулдажа байтараа, гэнтэ абяагүй болошохонь олошоронхой. Радиомнай юундэ муугаар дуугардаг болошобоб гэжэ энэ нютагтахи Кировэй нэрэмжэтэ колхозой хүтэлбэрилэгшэдһөө, мүн радистһаа асуухада:

— «Бензин дууһаа, моторынь заһагдахаар болошоһон аад, заһаха хүн үгы. Провода таһараад, тэрэниие залгажа шадаха хүн үгы» гэһэн нэгэл харюу үгэлэг.

Радистнь аппарадаа дуугаргаха ажалтай, тэрэнэйнгээ эбдэрхэдэ заһажа шадахагүй байдаг.

Колхозой хүтэлбэрилэгшэд энээн тушаа зохихо хэмжээ абаха ёһотой.

Р. Очиров.

Агын намар

Мүрысэдэг областьһоо ерэһэн бэшэг

нютагаймнай үргэн талаар, горхоной урда хойто хормой- ногоон намарай ольбиндо а эхилбэ. Хагдаар баян ринүүдтэ, кукурузын, зе- полинуудаар олон һүрэг бэлшэнэ.

ургаса үгэһэн таряанай по- шарлан нэмжыжэ хараг- ня болотор эндэ үдэр һүни- ор, комбайнай хүүеэн зам- байгаа.

һанай тала. Пунсог уула, эбэр гэхэ мэтэ газар нюта- н, Ага голой эхиндэ Хойто- шэртэ Ленинэй нэрэмжэ- оршодог. Энэ хадаа түргэ- шаа дэбжэжэ байһан хү- хын артель юм. Арбаад мян- тай, хоёр мянга гаран гек- эб тарилга хэдэг колхоз. а халтар үнэгэ үсхэдэг. мүнгэн олзо жэлһээ жэл- оо үлүү боложо байдаг. Ленинэй нэрэмжэтэ таряашад баян ургаса Агын округой колхозууд- түрүүлэн таряагаа тушаа- ээ тоосоо.

Агын голдо элдэб һонин, дасхалаар холбуулагдаһан хон толгойнуудтай нюсэгэн ар хүреэлэгдэһэн эдинсэ а ногоотой уляаһанай та- Энээнэй хойто захада Тол- гэжэ газарта колхозой . Таряа хуряалгын үедэ һүнигүй ажал замха- эн зернопультнууд алтан ые шэдэлэн байдаг. Хэ- хан гүбөөнүүд шэнги шэ- колхознигууд ба механиза- сэбэрлэжэ, яаралтайгаар тушаадаг, заримадиинь амбаарта ашаалан юм.

Эндэһээ хайшааш хара—таряанай полинууд, тэдэнэй забһараар зелёнкын полинууд илгаран нотоорно. Хойто-Агын колхознигууд үндэр баян ургасаяа гээлтэгүйгөөр хуряажа абаа. Таряа хуряалгада 6 комбайн, 1 лафетнэ жатка хүдэлөө. Гектар бүриһөө эндэ 15—18 центнер аржагар шэнисэ хуряажа абаа. Ток дээрэ 10 мянга тухай центнер шэнисын таряан ороо. Энээнһээ гурба мянгаад центнерынь гүрэндэ тушаагдаа, мянга гараниинь хүрэнгэ болгожо хаагдаа, үлэгшыень элдэб фондто таһалһанай һүүлээр, колхознигуудай ажалта үдэртэ 2—2 килограммаар хубаагдаба. Малшан Базаржап Базаровай бүлэ сентябрь болотор 2 мянга гаран ажалта үдэр оложо, табан тонно тухай таряа абаба. Тэрэнэй хүршэ малшан Доржи Тугутов даб дээрэ 34 центнер абахам гэжэ мэшээгүүдые түхеэржэ байгаа һэн.

Уляаһанай талын толгойнуудые үндэрлэһэн Пунсог уулын эбэртэ шэнэһэ боролжын талмайда Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой фермэ ба огородой бригада тогтонхой.

Эндэ сэхэхэн гудамжа гарган хори гаран шэнэхэн байшангууд жэрынэ. Колхоздо хэтэ наһандаа һуухаяа Горьковско областьһоо нүүжэ ерэһэн ородууд эндэ байрланхай. Тэдэнэй олонхинь коммунист Филипп Семенович Левченкын хүтэлбэри доро огородой бригадада ажаллана. Энэ жэлдэ тэдэнэр хартаабха, капуста, үгэрсэ, помидор, мангир гэхэ мэтын огородой эдеэнүүдые һайнаар ургуулаа. Энээнһээ урагша огородой ургаса гүрэндэ тушаагдаад лэ дүүрэдэг аад, мүнөө жэл колхозой гэшүүд хартаабха, капуста, мангир гэхэ мэтые ажалта үдэртөө абаһан байха юм.

Бурят, ород зоной хэтын хани барисаае ажалдаа хамтаран эбтэй эетэйгээр ажалладагые эндэхи баримта элеэр харуулна. Колхозой түрүү ажалша эхэнэр Фаина Кисина комбайнда штурвальнаар хүдэлөөд, мүнөө бурят нүхэд—эхэнэрнүүдтэеэ хамта хүдэлхэ һаалишан болоо.

— Манай байдал эндэ элбэг баян, хүхюутэй урматай хүдэлнэбди,—гэжэ тэрэ хөөрэнэ.

Энэ зүб даа. Горьковско областьһоо нүүжэ ерэһэн 20 гаран айлнууд Хойто-Агын колхознигуудай эбтэй бүлэ соо орожо, тэдээнтэй адли баян замай харгыгаар урагшаа дабшажа ябана.

Пунсог уулын хормойдо, огородой бригадаһаа холо бэшэ үхэрэй, хониной, гахайн хэдэн гүүртэнүүд намаржаанда буужа, хадагдаһан полидо адуулагдана.

Табтанын нарин голой хаташоошье һаа айлтагүй—эндэ племенной фермын типовой барилгануудай хажууда артезианска худаг малтагданхай. Моторой хүсөөр хүдэлдэг насосууд хоёр час соо табан тонны водонапорно багые (бак) дүүргэдэг байна. Шэнээр бариһан малай байрануудай хажууда малшадай байха сэбэрхэн гэрнүүд баригданхай.

Пунсог толгойн эбэртэ малшадай түрүүшын городок баригданхай. Үбэлэй сагта һаалишад, хонишод, гахайшад—50—60 хүн эндэ байдаг. Буусануудые тойроод хэдэн олон томо һүритэй үбһэн, солоомон, траншейнүүд соогуур кукурузын силос дараатай бии.

Энэ городогто 100 хүнэй багтаха шэнэ клуб баригдажа байна. Эндэхи малшадые, бусад колхознигуудые хангахын тула 1000 номтой хүдөөтэй библиотекэ нээгдэнхэй. Библиотекые даагша коммунист Ринчинов үдэшэлэн малшадай библиотекэдэ суглархада ном, газетэ, журнал уншажа үгэдэг. Гадна, эндэ бурят-монгол дуунуудай пластинкануудые шагнаха ехэ дуратай хүнүүд олон байдаг.

Энэ участогта саг саг болоод лэ кино харуулдаг, лекци уншадаг. Райпотребсоюз наймаанай һалбари нээнхэй. Нютагай медфельдшер Георгий Белков эмнэлгын ажал ябуулдаг. Пунсогой хормойдохи малшад ба огородто ажаллагшадые зузаан сумка һуйбадаһан почтальон К. Голобоков зубшан ябадаг.

Ажалай һүүлээр, үдэшын тунгалаг агаарта автомашинын хүнхинөөн, хүхюу энеэдэн дуулдана.

... Ой модотой хабшуу хада гүбөөгөөр хүреэлэгдэһэн Дээдэ хүнды нютагта болбосон түхэлтэй һуурин газар — колхозой центр нэмжынэ. Тэрээнэй дунда клуб. Тэрээн соонь хүн зон дүүрэн.

— Ноябриин 7 болотор шэнэ клубаа барихабди, — гэжэ партийна организациин секретарь Бадмажап Жалсабон, колхозой түрүүлэгшэ Дугар Батуев хоёр хөөрэлдэнэ. Энэ жэл колхоз 250 хүнэй һууха залтай шэнэ клуб барижа байна.

Хуушан клуб соо хүн зон багтажа ядатараа суглараа. Бурят-Монголой драмын театрын артистнууд «Түрүүшын жэл» гэжэ Цырен Шагжинай зүжэг табижа эхилбэ. Колхознигууд артистнуудай шадабаритай бэрхээр наадахынь һайхашаан, ажалша хүдэр альгаяа нэрьесэ ташанад. Баһа нэгэ акттай зүжэгые Генинов, Гендунова гэгшэд ород хэлэн дээрэ табиба.

Наадан тараба. Хүн зон хараһан зүжэгүүд тухайгаа хөөрэлдэһөөр хүхюутэйгээр тарана.

Тиигэһээр хүнүүд машинануудта һуужа уданшьегүй Толгойн эбэр, Пунсогой эбэрые шэглэн ябанад. Дуу дуулалдана.

— Энэ зун Бурят-Монголой 3 бүлэг артистнар манайда ябаба,—гэжэ нэгэ үбгэн хэлэнэ.

—Бидэ театрын ургажа, бурят артистнуудай тусхай мэргэжэлтэй, оюун бэлигээ һалбаруулжа байһыень харадагбди. Зүгөөр бидэ, талын хонишод гоё һайхан дуу шагнаха дуратайбди. Гэбэшье, хэдэн жэл соо гансал «Эрбэд соохор», «Амандаа сагаантай хээр» гэһэн хоёр дуугаа дууланад лэ. Шэнэ шэнэ арадай дуунууд хаа хаанагүй айхабтар олон. Жэшээнь, манай Ага нютат ерэжэ бэшэжэ абаа һааншье, хамаагүй байгаал даа.

Энэ үбгэн хонишоной үгые бүгэдөөрөө бидэ зүбшөөжэ ябабабди. Нээрээшье, манай Агын талада элдэб аянга мэдэхэ, хонгёо, һайхан хоолойтой зон олон. Бидэнэй сэдьхэлдэ Будаланай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Дэмбэ — Норбо Жамбалова һанагдаба. Энэ эхэнэр урданайшье мүнөөнэйшье дуунуудые һайнаар мэдэдэг, гоёор дууладагшье байна.

Манай Агын бурядай культурын ургалта Бурят-Монголтоёо хани барисаатай. Бидэнэй культура тэндэһээ үндэһэ абан ургадаг. Гэбэшье, Бурят-Монголой артистнар концерт, наада гаргаад лэ мордошодог. Манай эндэхи культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэришэдтэ туһа хүргэдэг, тэдэнэй ургаха, дэбжэхэ хэрэгтэ зүб мүрөөр заажа үгэдэг, манай хүгжэлтэдэ туһа үзүүлдэг гээшэ һаань һайн байха һэн.

Гадна, манай культбазануудта, клубуудта, улаан булангуудта бурят-монгол дуунай пластинканууд айхабтар хомор. Арадай шэнэ шэнэ дуунуудые суглуулжа, пластинкада бэшэбэл ехэ һайн байгаа.

Эдэ бүхэн тухай Хойто-Агын колхознигууд нааданһаа бусажа ябахадаа ба бусаһаншье хойноо хэлсэжэ байгаа һэн.

* * *

...Агын намар. Энэ баян ургасаар, тобир тарган малаар дэлбэрһэн намар болоо. Хэдэн зуу мянган нарин, нарибтар нооһотой хонид талые бүрхөөн бэлшэнэ. Гүрэндэ нооһо тушааха түсэбөө округ 112 процент дүүргээ.

200 гаран комбайнууд үдэр һүнигүй хүнхинэлдэн 40 мянга гаран гектар таряа хуряан дүүргэжэ байна. Гүрэнэй урдахи уялгаяа таряа тушаалгаар округ дүүргэбэ.

Энэл даа Агын намар —баярай, ажалай илалтын, элбэг дэлбэгэй намар.

Ж. ДОРЖИЕВ,
Д. НАЙДАНОВ.

ООН-эй Аюулгүйн Соведтэ

Октябриин 8-наи үглөөнэй заседани

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 9. (ТАСС). Суэцкэ асуудалые зүбшэн хэлсэжэ байгаа Аюулгүйн Соведэй үсэгэлдэрэй үглөөнэй заседани дээрэ Египедэй гадаадын хэрэгүүдэй министр М. Фавзи болон СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй Министр Д. Т. Шепилов гэгшэд үгэ хэлэбэ.

Баруун оронууд Суэцкэ каналаар сүлөөтэйгөөр суднаар ябаха тухай асуудалые каналые захиргаалха тухай асуудалтай зорюута худхана гэжэ Египедэй түлөөлэгшэ өөрынгөө хэлэһэн үгэ соо харуулаа. Суэцкэ каналай компани египетскэ компани гэжэ хододоо тоолоогдоог байгаа, Египедэй мэдэлдэ Суэцын байһанда һэжэг һанагдалаггүй байгаа.

Египет 1888 оной Константинопольско конвенцие хэзээшье эбдээгүй юм, каналаар бүхы оронуудай суднануудай сүлөөтэйгөөр ябалгые саашадаашье хангахаар хараална гэжэ М. Фавзи зааба.

Уласхоорондын эб найрамдалда болон аюулгүй байдалда аюул тохёолдуулха ябадал бии, зүгөөр энэ хадаа Египедэй ябуулгаар бэшэ, харин Египедые гэмнэжэ байһан оронуудай ябуулгаар тохёолдуулагдана гэжэ Фавзи Египедые Англиин болон Франциин гэмнэһэн тухай хэлэхэдээ мэдүүлээ. Египедтэ эсэргүүсэхэ хэрэглэхээр занажа Иденэй, Ги Моллейн, Ллойдой болон баруун оронуудай түрэнэй бусад ажал-ябуулагшадай хэлэһэнииг Фавзи һануулба.

Мүнөө үеын арсалдаае эбэй гуримаар, зүбөөр шиидхэхэ арга олохын тулада хэлсэнүүдтэ хабаадалсахаһаа Египетскэ правительство хэзээшье арсаагүй юм гэжэ Египедэй гадаадын хэрэгүүдэй министр үшөө дахин хэлээ.

Англиин болон Франциин дурадхаһан резолюциин проект энээнһээ урда тээ бурууцаагдаһан дурадхалаа дабталгал болоно гэжэ түгэсхэл соогоо М. Фавзи мэдүүлһэн байна. Аюулгүйн Совет суэцкэ асуудалые эбэй ёһоор шиидхэхэ тухай хэлсэнүүдые хэжэ шухала байһаниие зүбшөөхэ, тиимэ хэлсээ хэхэ органуудые байгуулха, тус органой хүтэлбэри болгон бариматалха гол ёһоо нуудаг болон зорилгонуудые зааха ёһотой гэжэ тэрэ хэлээ. Шухалын шухала зорилго болгон Фавзи иимэ юумэнүүдые нэрлээ гэбэл:

1. Суэцкэ каналые захиргаалжа байһан египетскэ засагууд болон каналые ашаглажа байгшад хоёрой хоорондо хани харилсаа тогтоолго, тиимэ харилсаан Египедэй бэеэ даанхай байдал болон эрхэнүүдые хүндэлхэ, тиихэдэ каналые ашаглагшадай интересүүдые хараада абаха байна.

2. Каналсар ябаһанай түлөө түлэбэриин зүб журам тогтоохо.

3. Каналһаа оролон олзонуудһаа хүсэд хүрэхэ хубиинень каналые һайжаруулгада зорюулан табиха.

Удаань үгэ хэлэһэн СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй Министр Д. Т. Шепилов мүнөө бүгэдэниитын анхаралда байһан суэцкэ асуудалые Аюулгүйн Соведэй хаража үзэжэ байгаашань шухала удхашанартай гэжэ өөрынгөө үгэ соо зааба. Англиин болон Франциин гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй хэлэһэн үгэнүүд болон резолюциин проект бодото дээрээ суэцкэ асуудалаар түрүүнэйнгээ хараа бодолые дабтана, асуудалые зүбөөр шиидхэлгын үндэһэ һүүри табинагүй гэжэ Шепилов тэмдэглээ.

Суэцкэ асуудалаар США-гэй дэмжэлгэтэйгээр Англи болон Франциин буу зэбсэг бэлдэхэ ба экономическа шахалта хэхэ гэһэн политикань буруу һүрөө гэжэ Д. Т. Шепилов харуулаа. Суэцкэ асуудалтай дашарамдан США-гэй зарим монополистическа бүлэгүүд, түрүүшын ээлжээндэ тон томо нефтяной болон суднаар ябалгын компаниинууд эдэбхи ехээр гаргана гэжэ СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр хэлээ. Американска монополинууд Суэцкэ каналые гартаа абаха гэжэ, тэрэнэй захиргаае хинаалта дороо абаха гэжэ эрмэлзээнэ.

Каналаар сүлөөтэйгөөр суднаар ябаха хэрэгые Египетскэ правительство хангажа байһан тухай эли тодорхой баримтануудые Д. Т. Шепилов харуулаа. Тиигэжэ байтарань Англиин болон Франциин засаг баригшад каналай хүдэлмэрие бусайдуулха, суднаар сүлөөтэйгөөр ябаха тухай уласхоорондын 1888 оной конвенцие бурууцуулна гэбэ.

Суэцкэ асуудалые эбэй гуримаар шиидхэлгэдэ зорюулагдаһан дурадхалнууд СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрэй хэлэһэн үгын түгэсхэл соо хэгдэнэ. Суэцкэ асуудалаар уласхоорондын хэлсээнэй үндэһэ һүүри боложо боломоор юрэнхы зарим ёһо гуримууд тухай Д. Т. Шепилов хэлээ. Иимэ хэлсээнүүдые хэхын тулада Аюулгүйн Соведэй нэрэ хүндэтэй комитедые, жэшээлхэдэ, Египедэй, Англиин, Индиин, Франциин, СССР-эй, США-гэй хабаадалгатайгаар байгуулаа һаа зохид гэжэ бидэнэр тоолонобди гэжэ Д. Т. Шепилов хэлээ. Бидэнэр иимэ гүрэнүүдэй комитедые байгуулха гээшые эгээн һайн зүйл болоно гэжэ һанабашье һаа, энэ тоое заатагүй сахин бариматалхые баадханагүйбди. Жэшээлхэдэ, найман оронои хабаадалгатай, тайлбарилан хэлэбэл, дээрэ заагдаһан оронуудһаа гадна, Югослави болон Иранние гү, али Индонези болон Швеци нэмэһэн комитет байгуулжа болохо. Суэцкэ асуудалые зохёон шиидхэхэ ба үгөө ойлголсохо арга олгоһон хэлсээнүүдэй дүнгүүд тухай тус комитет Аюулгүйн Соведтэ тоготоолгоһон болзор соо мэдүүлхэ үялгатай.

1888 оной конвенциин орондо Суэцкэ каналаар суднаар сүлөөтэйгөөр ябаха тухай шэнэ конвенциин проект зохёохо гэжэ комитедтэ даалгажашье болохо байгаа. Шэнэ конвенци хадаа мүнөө үеын байдалые, Египедэй интересүүдые, каналые ашаглагшадай интересүүдые хараадаа абаха һэн.

Суэцкэ каналаар сүлөөтэйгөөр суднаар ябалгые хангамаар шэнэ конвенцие хаража үзэхын ба баталхын тулада Суэцкэ каналые ашаглагдаг бүхы оронуудай хабаадалгатайгаар уласхоорондын үргэн конференци зарлахаар бэлдэхыень энэ комитедтэ даалгажашье болохо һэн.

Мүнөө, ООН-эй хэлсэхэ зүйлдэ суэцкэ асуудалай табигдаад байхадань, бидэнэр бултадаа өөртөө даалгагдаһан зорилгые амжалтатайгаар дүүргэхэ тухай үнэн зүрхэнэй оролдолго гаргаха ёһотойбди. Аюулгүйн Соведтэ энэ зорилгые һайнаар шиидхэхэ һаа, дэлхэйн арадуудай дунда ООН-эй нэрэ хүндые ехэ болгохо түһалха байгаа.

Бүхы дэлхэйн хэдэн олон зуун миллион хүнүүдэй эгээн шухала асуудалынь мүнөө эб найрамдал тухай асуудал мүн болоно. ООН-дэ суэцкэ асуудалые зүб һайнаар шиидхээ һаа, гансал Дүтын ба Дунда Востогой оршондо эб найрамдал болон аюулгүй байдалые бэхижүүлгэдэ түһалха бэшэ, харин бүхы оронуудай, тэрэ тоодо Англиин болон Франциин шухала интересүүдтэ харюусаха байгаа.

Манай урда байһан ехэ, шухала зорилгые Аюулгүйн Совет дүүргэжэ шадаха байха гэжэ Советскэ Союзай правительство найдана гэжэ Д. Т. Шепилов хэлээ. Энэ зорилгые һайнаар шиидхэһэн ябадал уласхоорондын эбтэ хани харилсаатай байха, национальна бэеэ даанхай байдалые болон арадуудай тэгшэ эрхые хүндэлжэ байха гэһэн үзэл бодолой агуухэ хүсые бүхы хүн түрэлтэнэй үмэнэ харуулаг лэ.

СССР-эй Загаһанай промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй делегаци Канадаһаа бусаа

КАЛИНИНГРАД, октябриин 7. (ТАСС). Мүнөөдэр «Свердловск» гэжэ загаһа барилгын траулер Калининградска далайн портдо ерэбэ. Тэрэ траулераар СССР-эй загаһанай промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй делегаци Канадаһаа Эхэ орондоо бусажа ерээ.

СССР-эй Ой модоной промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй делегациин Канадада ошоод байһан тухай

ОТТАВА, октябриин 8. (ТАСС). СССР-эй Ой модоной промышленностиин Министр Г. М. Орловой тэргүүлжэ ябаһан СССР-эй ой модоной промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй делегаци Канадын модо бэлдэхэлэй промышленностиин ажалтай танилсажа үргэлжэлһөөр. Советскэ делегаци гэшүүд Онтарио провинциин модо бэлдэхэлтын хэдэ хэдэн предприятинуудта ошожо, байрын нэгэ түхэлэй гэрнүүдые бариха технологитой, байшангуудые бариха һэгэ түхэлэй блогуудые үйлэдбэрилхэ технологитой танилсаа.

Советскэ делегаци хани барисаата, халуун уулзалгаар угтагдаһан байгаа.

„Аль-Маса" гэжэ египетскэ газетын харюусалгата редакторта Насер интервью үгэбэ

КАИР, октябриин 8. (ТАСС). «Аль-Маса» газетын харюусалгата редакторай асуудалнуудта президент Гамаль Абдель Насерай үгэһэн харюуе тус газетэ толилоо.

Суэцкэ асуудалые Аюулгүйн Соведтэ зүбшэн хэлсэжэ байһан ушар Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида айхабтар ехэ туршалга болоно гэжэ президент Насер тэмдэглээ. Суэцкэ каналые национальна мэдэлдэ болгоһоной түрүүшын үдэрнүүдтэ Англиин болон Франциин мэдүүлгэ хэхэдэнь ойлгожо ядаһан дэлхэйн олониитэ зон мүнөө бодото байдалые һайнаар мэдэхэ болоо. Египет уласхоорондын ямаршье договорнуудые эбдээгүй, Египет каналые национальна мэдэлэйнгээ болгожо, концессие усадхаагүй гэжэ олониитэ зон мэдэнэ.

Мүнөө баруун гүрэнүүдэй дабтадаг «интернационализаци» гэһэн үгэ хадаа бодото дээрээ хүсэрхэглын ба богоолшолгын шэнэ нэрэ мүн болоно гэжэ саашань президент Насер заагаа.

Арабуудай хоорондо арсалдаа гаргажа, «хубаагаад, захира» гэһэн хуушан политикые үргэлжэлүүлхэ һанаатай колонизаторнуудай һэдэлгэнүүд тухай һануулха зуураа, Насер иигэжэ мэдүүлээ: «арабска нацын мандаһан ябадал хадаа бодото баримта мүн, империализмын болон тэрэнэй агентурын һэдэлгэнь буруу һүрөө».

Японидохи забастовочно хүдэлөөн

ТОКИО, октябриин 8. (ТАСС). Киодо Цусин агентствын мэдээсэлһээ ёһоор, Япониин тэмохон металлургическа компаниинуудай нэгэн болохо «Явата Сейтецу» компаниин 28 мянга шахуу хүдэлмэришэд салин хүлһэеэ ехэ болгохые эрижэ мүнөөдэр 48 часай забастовко сонсохоо. Энэ хадаа һүүлэй неделиин соо тус компаниин хүдэлмэришэдэй хоёрдохи забастовко болоно. Энэ забастовко металлургическа промышленностиин хүдэлмэришэдэй профсоюзуудай Национальна Федерациин шиидхэбэриин ёһоор бусад компаниинуудай хүдэлмэришэдтэй хамта болоно байна.

Япониин судна бүтээлгын 10 ехэ компаниинуудай, тэрэ тоодо «Ниппон Кокан», «Мицубиси Ниппон» компаниинуудай 50 мянган хүдэлмэришэд салин хүлһэеэ ехэ болгохые эрижэ мүнөөдэр — 19 часай забастовко сонсохо. Забастовко болоһон дээрэһээ тус компаниинуудай верфьнүүд дээрэхи бүхы хүдэлмэри зогсоогдоо.

Хэрбээ эздэ баяшуул хүдэлмэришэдэй эрилтые хангаагүй һаань, октябриин 12-то 64 часай шэнэ забастовко эхилхэ байһанаа судна бүтээлгын промышленностиин хүдэлмэришэдэй профсоюзуудай Национальна федераци мэдүүлээ.

Англидахи түрүүшын атомна электростанци

ЛОНДОН, октябриин 8. (ТАСС). Рейтер агентствын корреспондентын мэдээсэлэй ёһоор, Колдер — Холлдо (Комберленд графство) байгаһан атомна электростанциһаа түрүүшын электрическэ ток Англида абтаа. Англи доторхи түрүүшын энэ электростанцие нээлгэ октябриин 17-до болохо байна.

Югославиин Коммунистнуудай Союзай түлөөлэгшэнэрэй болон Болгарска Коммунистическэ партиин түлөөлэгшэнэрэй хоорондохи хэлсээнүүд

БЕЛГРАД, октябриин 8. (ТАСС). Югославиин Коммунистнуудай Союзай Центральна Комитедэй болон Болгарска Коммунистическэ Партиин Центральна Комитедэй түлөөлэгшэнэрэй хоорондохи хэлсээнүүд тухай мэдээсэл октябриин 7-ной үдэшэлэн Белградта толилогдоо гэжэ Танюг агентство мэдээсэнэ.

Югославида Болгариин Арадай Республикын парламентска делегациин байха үедэнь 1956 оной октябриин 6—7-до СКЮ-гэй ЦК-гэй болон БКП-гэй ЦК-гэй түлөөлэгшэнэр уулзажа, хоорондоо хөөрэлдөө хээ гэжэ мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

Хэлсээнүүдтэ югославска талаһаа — СКЮ-гэй ЦК-гэй Гүйсэдхэхэ Комитедэй гэшүүд Александр Ранкович болон Моша Пьяде, СКЮ-гэй ЦК-гэй гэшүүд Миялко Тодорович болон Углеша Данилович, СКЮ-гэй Центральна шалгалтын комиссиин гэшүүн Добривое Видич; болгарска талаһаа — БКП-гэй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь Тодор Живков, БКП-гэй ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүн Георгий Чанков болон БКП-гэй ЦК-гэй гэшүүд Рубен Абрамов болон Димо Дичев гэгшэд хабаадалсаһан байна.

Эдэ уулзалгануудай үедэ сэхэ, нүхэрэй ёһоор һанамжаяа хэлэлсэһэн ябадал хадаа СКЮ БКП хоёрой хоорондо тогтоогдоһон холбоо барисаае үргэлжэлүүлхэ дура хүсэлэй эдэ уулзалганууд дээрэ бии байһание харуулаа, нюураараа уулзаха — делегацинуудые эльгээлсэхэ, партиина хүдэлмэрилэгшэдэй айлшалан ошолсохо аргаар, партиина литература, журналнууд болон газетэнүүдые андалдан абалсаха аргаар, мүн тэрэшэлэн ондоошье аргаар хоёр партинуудай хоорондохи харилсаа холбоо барисаае сааша үргэлжэлүүлхэ шадамаршье байһаниие харуулаа гэжэ мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

Тэгшэ эрхэтэй байха, бэе бэеэ хүндэлэлсэхэ, дотоодынгоо хэрэгтэ хамааралсахагүй ябадалһаа үндэһэлһэн энэ холбоо барисаанууд болон хани харилсаан ниитэ удхатай асуудалнуудаар һанамжаяа хэлэлсэхэ аргаар, мүн тэрэшэлэн социализм байгуулгын дүй дуршалаа андалдан абалсаха аргаар бэелүүлэгдэхэ, социализм байгуулхын түлөө, эб найрамдалай хэрэгые бэхижүүлхын түлөө тэмсэлдэ хоёр оронуудай арадуудай хоорондохи холбоо барисаа болон хани харилсаае саашадань бэхижүүлхэдэ түһалха байха гэжэ саашань мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

Иимэ харилсаанууд болон хани харилсаан хоёр арадуудай хоорондо бэе бэеэ ойлголсохо ба бэе бэедээ этигэлэхэ ябадалые саашадань хүгжөөлгэдэ түһалха, хоёр оронуудай хоорондохи харилсаануудые бүхы талаарнь хүгжөөлгэдэ һайнаар нүлөөлхэ байха гэжэ этигэжэ байһанаа хоёр партинуудай түлөөлэгшэнэр мэдүүлээ.

***

Хэлсээнүүд тухай иимэ мэдээсэл нэгэн доро Софида толилогдоо.

Японо-хитадай харилсаанууд тухай Чжоу Энь-лайн мэдүүлгэ

ПЕКИН, октябриин 9. (ТАСС). Үсэгэлдэр уласхоорондын худалдаа наймаа хүгжөөлгэдэ түһалха японско хамжаанай түрүүлэгшэ Сиодзо Мурата болон японой выставкын бүлэгэй хүтэлбэрилэгшэ Эйици Сюкутани гэгшэд КНР-эй столицада япон товарнуудай выставкын нээлгэдэ ерэнтэй дашарамдуулан уулзалга эмхидхэбэ. Уулзалга дээрэ байһан КНР-эй Гүрэнэй Соведэй Премьер Чжоу Энь-лай Хитадта байһан Японой делегациин гэшүүдтэй, мүн тэрэшэлэн япон журналистнуудтай хөөрэлдэжэ, японо-хитадай харилсаанууд тухай хэлээ.

Японо-советскэ хэлсээнүүдэй амжалтатайгаар дүүрээ һаань, Японитой дипломатическа харилсаануудаа нэргээн бодхоохо тушаа Хитад ямар юумэ хэхэб гэһэн японско корреспондентын асуудалда Чжоу Энь-лай хоёр оронуудай хоорондохи дипломатическа харилсаан эсэсэй эсэстэ нэргээгдэхэ ёһотой, энэ талаар Хитад Япони хоёр түрүүшын алхамуудые хэхэ ёһотой гэжэ харюусаа гэжэ Синьхуа агентство дамжуулна. Энэ талаар мүнөө үедэ бэрхэшээлнүүд Хитадай талаһаа бэшэ, Японой талаһаа тохёолдоно гэжэ тэрэ хэлээ. Японтой дипломатическа харилсаагаа түргэнөөр һэргээхэ гэжэ Хитад хододоо найдадаг байгаа гэжэ тэмдэглэхэ зуураа, Чжоу Энь-лай энэ асуудалаар Японой талын бэрхэшээлдэ ородог байһание хараадаа абан, Хитадай тала хүлеэхээр бэлэн байна гэжэ мэдүүлээ.

Пекиндэ боложо байһан япон товарнуудай выставкые Хитадай олон хүнүүдэй анхаралда абаһан ябадал хадаа Японидо промышленностин, худөө ажахын болон гар үйлэдбэриин ямараар хүгжэжэ байһание хитад арадай һонирхожо байһан тухай гэршэлнэ гэжэ Чжоу Энь-лай заагаа. Энэ уулзалга дээрэ Японой 200 гаран хани нүхэдэй байлсаһан ябадал хадаа хитад арадтай һайн харилсаатай байхые япон арадай хүсэжэ байһание тэрэшэлэн харуулна гэжэ үргэлжэлүүлэн хэлээ. Хитад Япони хоёр өөһэдынгөө харилсаануудые эбтэ холбоо барисаанай үндэһэ һүүри дээрэ бэхижүүлхэ байха гэжэ найдаһанаа Чжоу Энь-лай мэдүүлээ.

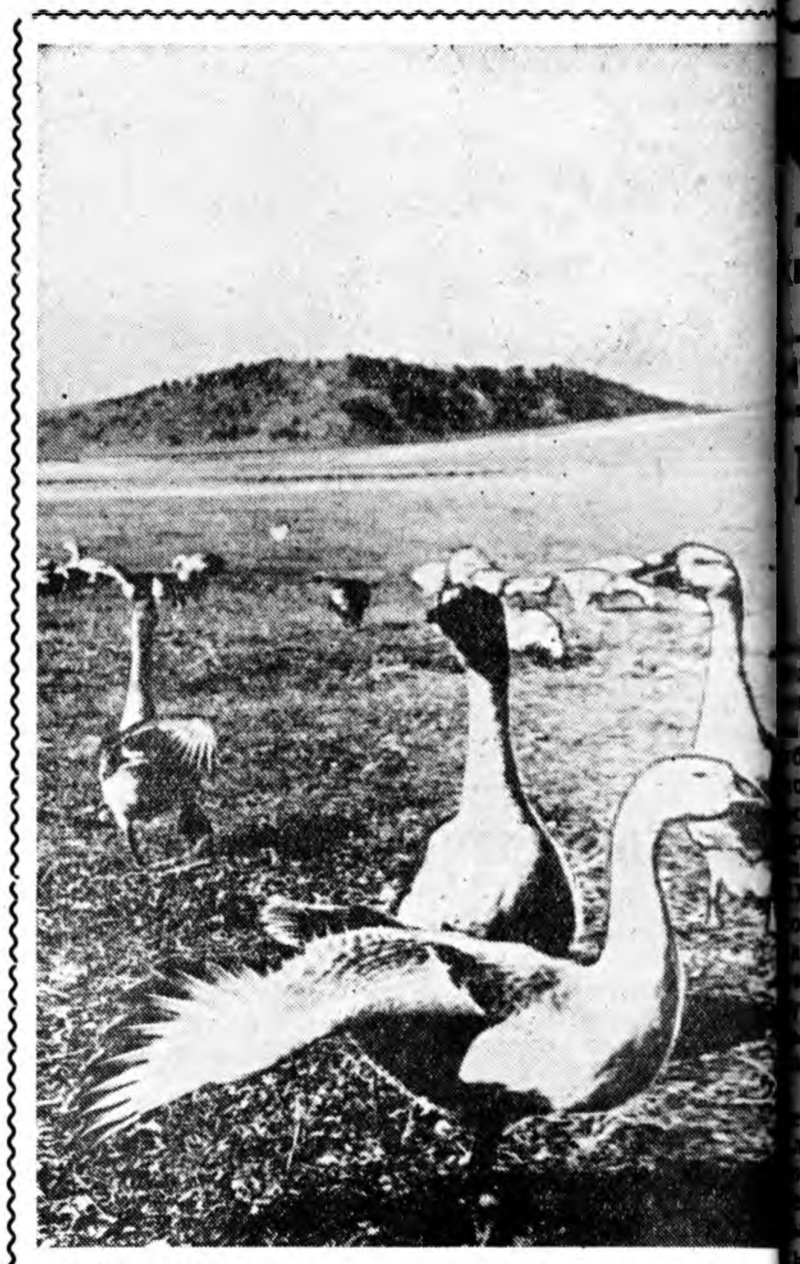
ГДР Инди хоёрой хоорондохи экономическа холбоо барисаае бэхижүүлгэ

ДЕЛИ, октябриин 9. (ТАСС). Үсэгэлдэр Делидэ Германска Демократическа Республика Инди хоёрой хоорондохи худалдаа наймаанай хэлсээндэ гар табигдаа.

Гурбан жэлэй болзортойгоор баталагдаһан энэ хэлсээнэй ёһоор, Инди ГДР-тэ тамхи, слюда, түмэрэй бүд, тоһо болон бусад товарнуудые үгэхэ байна.

ГДР Индидэ локомотивуудые, цементэ болон сахарна промышленностиин түхеэрэлгэнүүдые, оптическа болон лабораторно багажа зэмсэгүүдые, радиотүхеэрэлгэнүүдые, газетын саарһа болон фотопленко үгэхэ байна.

Хоёр оронуудай хоорондохи тоосоонууд индийскэ рупеэр хэгдэхэ.

Шубуунай фермэ дээрэ. Е. Ринчиновагай фото[...]

Д. УЛЗЫТУ[...]

Үхибүүдтэ зорюулһан расска[з]

ҺҮНИ

Дүрбэтэй Бадмын ноир хүрэнэгүй. Газаа һалхин эшхэрнэ. «Ямар һониноор эшхэрнэб?»—гэжэ Бадма бодоод, өөрынь нүхэр Гомбын баһал имэшүүгээр эшхэржэ шададагые һанаандаа оруулна. Тиигээд хүгшэн эжынгээ барьягар гарые бэе дээрэһээ нэмээхэн зайлуулжа, һалхинай улин эшхэрхые һажаагаад туршаба: Ш-ш-ш... ш-ш-ш... у-у-у...

Хүгшэн эжынь һэришэбэ.

— Ииндээ яажа байна гээшэбши? Эшхэржэ болодоггүй юм, Унта гэнэм...

Бадма абяагүй боложо, хүнжэлдөө зада бухаад унташаба. Ууругаа хаража, ехэ зохидгүйгөөр хэбтэшэһэн дээрэһээ иигэжэ зүүдэлнэ:

...Углуугай саанаһаа нэгэ аймшагтай муухай амитан Бадма тээшэ хүлзэн дүтэлбэ. Колхозой халзан буха гээшэ гү гэнэнинь, хүн шэнгээр энеэгэзд, Гомбодол аб здляар эшхэржэ ороно:

Ш-ш-ш... ш-ш-ш... у-у-у...

Бадма залд гээд һэришэбэ. Тиихэтэнь сасуу баруун углууда нүүмэн торд гээд, стол дээрэһээ хэбэртэй нэгэ ехэл хүндэ амитан һүрэшэбэ. Бадма айһандаа амилхаяа болишоод, харанхы руу хараашалан байтараа гэнтэ һэриһэн юумэндэл хүнжэлөөрөө тархияа хушаба... Зүрхэниинь түг-түг сохилно... Бадма зүрхэлжэ зүрхэлжэ хүнжэлөө һэмээхэн үргэбэ. Харанхыда ногоон шара хоёр галханууд ялалзан харагдаба. «Хүгшэн эжымни хөөрэдэг шүдхэр боохолдой энэл байгаа ёһотой»—гэһэн бодол Бадмын ухаанда хаха зуран ороод, нюрга руунь хүйтэ дааша́ба.

— Эжы! Эжы!

— Юун болооб?

— Эжы, харыш тэрэ, харыш! Тэрэ булангай тэндэ юун гээшэб?!—Бадма уйлаган байжа, ногоогтор галханууд тээшэ зааба. Тэдэнь наашаа дүтэлжэ хэбэртэй. Хэршэгэнэһэн абяан элеэр дуулдаба.

— Хүбүүн, энэшни эрээн миисгэйшни. Харанхыда нюдэдынь ялалзана ха юм, — гэжэ хүгшэн эжынь дуугараад, Бадмаяа эрхэлүүлэн таалаба... Тэрэнь одоол һанаагаа амаржа, айтагаар хурхиршалай.

БҮМБЭГЭ

Абань Жамбалдаа арбан түхэриг үгөө. Жамбал магазин ошожо, тэрээгээрээ «Үзэглэл», арбан тетрадь, гурбан ручка, бэхын порошок, гоё шэрэ ба харандаашуудые худалдан абаба. Үлэһэн мүнгөөрөө дүрбэтэй Сэсэгэндээ мүнсэгэрхэн бүмбэгэ, нэгэ заа конфетэ абаа юм. Магазинһаа таран сасуу нэгэ монсогор конфедээ эдибэ. Бэшэень эжы, аба, Сэсэгхэн гурбандаа хоёр хоёроор хубааха гэжэ болобо. Тэдэ гэр хүрэтэрээ яашье эжэлбэгүй, түрүүшээр гурбыень эдижэрхибэ, тиигээд нүгөө гурбыень...

...Газаагаа хүрэжэ ерээд, хармаанаа һуулихадань, нэгэшье конфетэ үлөөгүй байба. Жамбал уршагад гэжэ, нэгэ һаа алдаад, үдэе нээбэ.

— Ахай ерээ, ахай е[...]
Жамбалые угтан, Сэсэгхэ[...]
ерэнэ. Жамбал томоотой[...]
дүүгэйнгээ толгойе эльбэ[...]
Жамбалые тиигэдэг ха юм[...]

— Эндэш юун бэ, энд[...]
бэ?!—гэжэ байжа Сэсэгхэ[...]
раад, ахайнгаа хармаан с[...]
жо байһан нэгэ юумые[...]
хургаараа хадхаба. Жамб[...]
хан улаан бүмбэгэ хармаа[...]
гаргаад:

—Бари. Угы болгонгүй н[...]
гү? — гэбэ.

Ахай болоһон, һургуули[...]
ша болоһон Жамбал тон[...]
гоор, ехэ хүн шэнгээр һүүж[...]
«Үзэглэлөө» нээбэ. Ахайн[...]
һан бүмбэгөөр Сэсэгхэн с[...]
наадаба. Тиигэжэ байтара[...]
нэгэ юумэ һанажархиһан[...]
уралаа ута гэгшээр томбо[...]

— Ахай, энээнэйшни[...]
иимэ дээрэ дэбхэрүүлнэ г[...]
гээд асууба.

Жамбал энээн тухай[...]
байһан дээрээ юуш[...]
харюусахаяа ойлгобогү[...]
юунинь дэбхэрүүлнэ аабэ[...]
лэ хадаа һүрөө юм аабза[...]
ахай хүн аад лэ энээние[...]
байн байн хасарынь, мүн[...]
үзүүр улайшаба. Тиигэбэ[...]
хэгүйб гэхээ эшэжэ, хайш[...]
харюусаба:

— Энээнэйшни досоо [...]
бүүн бии юм. Шинии газа[...]
дэ, тэрэнэйшни хүл үбдөө[...]
гээшэ...

Сэсэгхэн угаа гэнэн, а[...]
хайрлааша зантай юм. Ми[...]
хурьгадыешье, нохойн[...]
хайралдаг. Мүнөө ахай то[...]
долгойгоор нэгэ уда хара[...]
гээ орон дээрэ абаашаж[...]
гээр табиба. Тиигээд торг[...]
косынкаараа хушаажа,[...]
хэбтэлсэбэ.

Эжынь газааһаа түлеэ[...]
жо ерэнэ.

— Сэсэгхэн, ягаа эрт[...]
хэбтээбши?

— Бүмбэгээ унтуул[...]
гэжэ харюусаад, Сэсэгхэн[...]
шээ заана, — энэ ахай б[...]
заахан бүүбэй байдаг юм[...]
лынь үбдөөд, дээшээ һүрэ[...]
нэл. Би энээнэйэ хуһаш[...]
лөөлби...

Жамбал «Үзэглэлөө» [...]
боложо һууба. Сэсэгхэнэй[...]
оролдобошье, эжэлэнгүй [...]
харажархиба. Эжынь [...]
мэтэ аад, «э, эй, даа, Жам[...]
бал...» гэжэ Жамбал тэш[...]
гаража яба́шаба.

Жамбалай нюурынь хал[...]
жа, бүмбэгынгөө хажууда[...]
боложо хэбтэһэн Сэсэгх[...]
эрьен хараба:

—Яаһан түбэгтэй бүмбэ[...]
даа, үглөөдэр багшаһаа[...]
юундэ һүрэдэг бэ гэжэ а[...]
гээшэ аабзаб. Тиигээд С[...]
ойлгуулжа үгэхэб — гэж[...]
оиндоо шангаар хадуугаа[...]

Редактор Д. Л. ЛОБ[...]

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, заместителя редактора — 32-74, отв. секретаря — 27-37, партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-14, культуры и быта, промышленности —34-05, местной информации и писем —24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00888. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. З[...]